

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:30

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan sveder izvenredne nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Na poti k miru.

Dunaj, 22. julija.

Danes so dospele vesti, katere potrjujejo, da je Bolgarija resno pripravljena sklepati mir, akoravno še ni popolnoma razvidno ali in katere pridržke ima napram srbskim in grškim zahtevam.

Bolgarija je priznala: Romuniji mejno črto Turtukaja-Dobrič-Balčik, je torej romunskim zahtevam v stvarnem oziru popolnoma ustregla; pristala je nadalje, da sklene mir z vsemi nasprotniki istočasno. Odposlala je delegate, ki se naj pogajajo z zastopniki Srbije in Grške ter eventualno tudi Romunije. Izjavila je velesilam svojo pripravljenost podpisati premirje brez odlaganja ter nato svojo armado demobilizirati.

Romunija izjavlja, da je njenim zahtevam ustreženo in oficijozna »Roumanie« zatrjuje: »bližamo se miru z naglimi koraki«.

Srbija in Grška ste svojo pripravljenost čim največ storiti, da se doseže skorajšnji sporazum opetovano naglašali. Srbski in grški delegati se nahajajo že na poti v Niš.

Zmagovalci ste stavili Bolgariji pogoj: premirje se sklene le na podlagi preliminarne mirovne pogodbe. Srbija in Grška zahtevate torej, da akceptira Bolgarija poprej njune mirovne pogoje (teritorialne in odškodninske), predno se obustavijo sovražnosti.

Zdi se, da glede tega principijalnega zahtevka med vojskujočimi se še nikakor ni dosežen sporazum.

Bolgarski državniki so si izbrali nekoliko drugačno pot, kakor si to želite zmagovalca. Njihov načrt je: sklene se naj premirje, armade se naj nato demobilizirajo in potem naj se prične mirov. pogajanja. Dogodki zadnjih dni so tudi novi bolgarski kabinet podučili, da je vsaka spekulacija na možnost nadaljne obrambe ali celo na eventualnost končne zmage izključena. Bolgariji ne preostaja drugega, kakor sklepati mir na podlagi dosedanjih rezultatov vojne. Pogoji pod katerimi se sklepa mir, pa so takrat najtežji, kadar jih diktira zmagovalec na bojišču, pod neposrednim vtiskom dobljenih bitk. Bolgarski kabinet ve prav dobro ce-

nit, kolike važnosti bi bilo za Bolgarijo, ako se ji posreči se izogniti tej eventualnosti.

Pred obličjem armad, ki so vsak hip pripravljene, da znova udarijo, bi morala Bolgarija pristati tudi na najstrožje pogoje zmagovalcev. Čim pa je enkrat sklenjeno premirje in se armade demobilizirajo, postaja situacija za njo znatno boljša. Bolgarski državniki dobro vedo, da je obnovitev vojne po izvršeni demobilizaciji izključena, že raditega, ker bi ji sledila takojšnja evropska oborožena intervencija. Oni vedo nadalje, da niti trozveza, niti tripleentente niste voljni pripustiti prevelike oslavitve in preglobokega ponižanja bolgarske države. Da torej zmagovalcem ne preostaja na mirovni konferenci ničesar drugega, kakor z zmernostjo svojih pogojev zasigurati pogajanjem gladek potek in preprečiti, da prevzamejo velesile likvidacijo druge balkanske vojne.

Vmešavanje velesil je sedaj edino upanje bolgarskih politikov.

Treba je počakati, kako se združita Srbija in Grška napram bolgarski taktiki. Tudi v srbskih krogih se čim dalje bolj poudarja, da ne more in ne sme biti namen srbske politike: uničiti Bolgarijo, ji prizadeti smrtne rane. Grška je dosedaj povsem intransigentna.

Bolgarski kabinet pa si je, kakor se zdi, dobil že podporo Romunije. V Bukarešti se danes izjavlja, da treba vojaške akcije strogo ločiti od političnih. Premirje naj sklenejo generali, na to pa naj sklepajo diplomati o miru.

Turška avantura tvori, vsaj dosedaj še, posebno od ostalega balkanskega kompleksa oddaljeno vprašanje. Vesti, da obstoja med Turčijo na eni strani ter Srbijo, Grško in Romunijo na drugi strani sporazum in da se bo visoka porta udeležila mirovnih pogajanj, ker da je londonski mirovni traktat uničen, se v Belgradu odločno dementirajo. Srbski politični krogi izjavljajo namreč, da je turška akcija sovražen akt proti vsem ostalim balkanskim državam, ki si takega izzivanja ne morejo dati dopasti. V tem vprašanju morajo pač dosedanjim nasprotniki Bolgarije stati docela na strani bolgarskega naroda. Kako da se bo turška zadeva še raz-

vila, je v trenutku popolnoma negotovo. Odrin je zopet v turških rokah, porta je v mestu instalirala svojo upravo. Bližnja bodočnost pokaže, ali bodo velesile, pod katerih patronanco je bil londonski mir podpisan, to početje mirno gledale ali ne. Značilno pa je vsekakor, da se včerajšnja londonska konferenca veleposlanikov ni mogla zediniti na nikake konkretne tozadevne predloge.

Za prijateljske nasvete in očetovske grožnje pa imajo v Carigradu sedaj bolj kakor kedaj gluha ušesa. Angleški ministrski predsednik pa je včeraj v Birminghamu Turčiji prav odkrito povedal, v katere nevarnosti da se podaja. Ako prisili Rusijo k intervenciji v prilog Bolgarije, je na mah razvito azijsko-turško vprašanje in v tem trenutku so dnevi visoke porte šteti.

Na Balkanu se jasni. Popolen preobrat se ni nastal, toda odločna volja vseh prizadetih držav, končati to strašno ero trpljenja, bo morda skoraj razpršila nespornostljiva in zapreke, ki še obstojajo.

Bratomorna vojna na Balkanu.

Zasedenje Odrina. — Balkanska zveza proti Turčiji ni razpadla.

Balkan imenujejo v diplomatičnih krogih, katerim je prinesel že nešteto krutih blamaž, deželo neomejenih možnosti. Pred dnevi je bila še cela Evropa prepričana, da je Balkanska zveza definitivno razpadla. Nemški listi so triumfirali ter vedeli celo že o zvezi med Srbijo in Turčijo, oziroma sedanji sovražniki in Turčijo. Že takoj, ko se je pojavila ta vest, smo naglašali, da je taka zveza nemogoča in po našem mnenju izključena. To naše mnenje se je tudi takoj potrdilo. V snočni številki smo že zabeležili vest iz Belgrada, da je govorica, kakor da bi se bila Srbija zvezala s Turčijo, neresnična in da smatra Srbija korake Turčije, ki jih je storila, da zopet zasede Odrin, za očitno kršenje londonske pogodbe. Danes pa beležimo lahko še mnogo razveseljivejšo vest, ki ima obenem še to veliko prednost, da razruši go-

bezdaje o romunski hegemoniji. Pri našamo to brzozavko dobesedno:

Belgrad, 22. julija. »Štampa« poroča z merodajnega mesta: Balkanska zveza bo, kljub notranjim diferencam solidarno zasedeno ozemlje branila proti Turčiji in, če bi Turčija ne spoštovala pogodbe, nastopila proti njej.

Balkanska zveza tedaj obstoja še naprej kljub notranjim diferencam. Zveza je samo revidirala medsebojne odnose svojih članov ter je pričakovati, da se po sklenjenem miru z Bolgarsko prezentira Evropi zopet kot solidna in močna enota. Upati je, da se zvežejo v defenzivno moč vsaj Srbija, Bolgarska in Crna gora. Morda ostane v zvezi tudi Grška, zlasti če ne pride do diferenc med Grško in Srbijo. O Romuniji pri tem ni govora. Romunska prvotno ni bila v Zvezi ter bo morala, če bo hotela tudi govoriti na Balkanu, pristopiti šele pozneje.

Največje vrednosti pa je izjava, da bodo države Zveze eventualno prisilile Turčijo, da spoštuje pogodbo. Jasno je, da je ta izjava naperjena proti turškemu prodiranju proti Odrinu. Kakor smo poročali že snoči, soglašajo poslaniki velesil v Londonu v obsodbi turškega postopanja. Dokler je bila Bolgarska zamotana v vojno z Grško in Srbijo, Turčija še ni imela poguma nastopiti svojo »historično« pot proti Odrinu. Šele ko je pritisnila tudi Romunska, je zrasel Turčiji greben in je kakor tolovaj vpadla v nekdanji odrinski vilajet. Turčija se sklicuje, da je Balkanska zveza razpadla in da vsled tega londonska pogodba ne velja več. Sedaj je slišala, da Balkanska zveza ni razpadla in da obstoja naprej vsaj v kolikor pride pri tem Turčija v poštev. Veleposlaniška konferenca bo jutri sklepala o tem, kaj je treba storiti, da izsilijo velesile od Turčije, da respektira londonsko pogodbo. Ministrski predsednik angleški, Asquith, je tudi mnenja, da je treba Turčijo prisiliti, da se ne norčuje iz sklepov velesil. Evropa z Balkanom vred, ki ima gotovo prvo besedo, obsoja tedaj turško postopanje. Kaj se bo tedaj zgodilo? Ali bodo velesile same vzele stvar v roke in prisilile Turčijo, da respektira pogodbo? Mogoče bi bilo to in najpametnejši in najeno-

stavnejši izhod. Toda velesile so strahovito počasne. Tudi bi demonstracija kakor za Skader, morda ne zadostovala. Ker pa so velesile edine v obsojanju turškega koraka, ne bodo mogle in smeje preprečiti nove vojne Balkanske zveze s Turčijo.

Rekli smo, da je turški pohod proti Odrinu tolovajski vpad. Vojna proti Turčiji bi morala imeti tedaj značaj kazni in Zavezniki bi se to pot ne smeli ustaviti pri Cataldži. Ali pa bi bilo to prav velesilam, katerim je Carigrad tako prirasel na srco, ali bi jim bilo prav, če bi Srbi, Grki, Bolgari in Crnogorci gledali preko Dardanel v Malo Azijo? Hiteti bodo morale velesile, če hočejo to preprečiti in svojim diplomatom bodo morale dovoliti da v manj zavijih besedah povedo Turčiji, kar ji gre. Največja naglica je potrebna, sicer zadene krivdva za nove neštete žrtve, za nov požar na Balkanu, velesile.

Pomisli pa je treba še eno. Če izbruhne vsled slabotnosti velesil na Balkanu nova vojna s Turčijo, je prav lahko mogoče, da stopi ena ali druga velesila iz svoje rezerve ter zahteva na Balkanu glavno besedo, češ, ve balkanske države ne morete garantirati mirni razvoj dogodkov na Balkanu. Kaj bi se razvilo potem iz takega vmešavanja, o tem danes še ne maramo soditi.

Edini pravi in pametni izhod iz slednjega za velesile zelo kočljivega in celo nevarnega položaja je, da nemudoma in z največjo naglico store pri Turčiji primerne korake, da respektira londonsko pogodbo.

Ta korak je tem bolj potreben, ker se pripravljajo Turčija, da spričo oslabelosti Bolgarske ne zasede samo Odrina, marveč da koraka tudi preko Marice na zahod.

Svojega namena v zasmeh velesilam, zasesti Trakijo, Turčija niti ne prikriva. Z Dunaja prihaja potom zloglasne »Südslavische Korrespondenz« tozadevna sledeča vest:

Madridski komite je imel izredno sejo, katere se je udeležila večina članov kabineta, v kateri se je razmotrival zunanji položaj Turčije. Vsi radikalci, med njimi bivši notranji minister in vodja ekstremnega krila stranke, Hadži Adil, so zastopali stališče, da mora Turčija izra-

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire.

(Dalje.)

»Za vsakega artista,« je pritrčil Henderson z bridkim nasmehom, »navzlic temu imajo pa mnogi to napako. Toda njegovo delo ne zahteva trdnih mišic, temveč le živce, in te draži alkohol.«

Jaz tega nisem mogel uvideti. In s kritičnim pogledom sem motril signora Tommasa, ko se nam je bližal.

»Dober dan, gentlemen!« nas je pozdravil, prav nič v zadregi. V njegovih svetlih očeh se je videlo, da Connerra ni spoznal.

»Skoraj gotovo ste prišli, da vidite mojo zmagoto čez cesarico.«

»Vi hočete torej resnično iti k njej?« je vprašal mr. Henderson z glasom, s katerim ga je občudoval in obenem navduševal.

»Ali hočem? Le počakajte! Najprvo imam pa še opraviti z levi.«

Pripognil se je, da zleze pod vrvo, ter se približal kletki od zadaj, kjer je odprl majhna vrata ter elegantno skočil v kletko. Strežaj je takoj zaprl vrata s težkim železnim drogom.

Ko je Tommaso potem stopil med počivajoče zverine ter jih sunil s palico, so se neokretno vzdignile ter glasno zazdehale. Potem so mu dali skozi mrežo bič in je počil, da so se začele mogočne živali gibati ter v divjih skokih skakati druga čez drugo.

»Kaj porečete zdaj?« se je obrnil k gledavcem ter zmagovito pokazal na živali, ki so končno pokonci sedele v kotih.

Artisti in strežaji so se med tem zbrali pred kletko. In jaz, ker nisem še nikdar videl tako divji živalski prizor, sem z največjo napetostjo sledil izvajanju.

Zadovoljen s svojim delom je signor Tommaso odprl vrata ter stopil iz kletke. Na to je šel po ograjenem hodniku, spremljan od občudujoče množice, do kletke, v kateri je bila tigrovka.

Ta se je vzdignila, ko smo se ji približali. In njeni rumeni očesi z zelenkastima pupilama sta se ježno svetili proti nam. Črne proge na ledjah so se raztegovale vsled globokega dihanja in čop koncem repa se je nervozno pregibal, vendar pa se zver molčala.

Signor Tommaso je vtaknil roko skozi mrežo ter potisnil grozečo tigrovo glavo na stran. Nato se je ponovno obrnil proti gledalcem.

Tik poleg njega je stal Connerra, njegov rjavi, resni obraz, poln napetega interesa, je bil obrnjen k njemu.

»Kakor veste, prijatelji,« je začel krotilec z domišljajnim glasom, »še nisem napravil resnega poskusa s cesarico. Vendar pa me pozna, ker sem ji vedno, ko sem šel mimo, zaklical par prijaznih besed. Že dolgo vem, kaj smem pri njej riskirati; meni se je ta divja samica, ki ni nikdar prišla iz divjih gozdov, dokler je niso tam kje v Aziji ujeli v mrežo, vedno prijazno nasmehovala. Jaz si pač smem nekaj več dovoliti s to devičico. Na ladji je raztrgala nekega moža. Toda to le dokazuje, da ni znal z njo postopati. Da, da, razen meni ni živega človeka, ki bi se smel hvaliti, da uživa njeno milost.«

Ponosno je pogledal naokoli, da vidi, če je njegov govor napravil tudi pričakovani vtisk.

»Raje ne pojdi v kletko, Finn,« ga je svarila njegova žena.

»Ne govori!« je renčal signor Tommaso. »Kje je Demmy?«

»Miss Demorist z bičem v roki je priskakljala v svoji svetlikajoči se obleki. Z zadovoljnim smehljajem je krotilec konstatiral njeno navzočnost.

»To moraš videti!« ji je rekel. »Ne drenajte se!« je svaril gledalce. Nato se je hitro splazil za voz in prijel za zapiralo, dočim sta mu na Hendersonovo povelje sledila dva strežaja, da takoj zopet zapreta vrata.

Smejoč se je otvoril vrata ter skočil v kletko.

Popolnoma počasi se je tigrovka obrnila ter ga pogledala.

Nisem mogel več normalno dihati, kajti nisem drugega mislil, da ga bo takoj napadla, toda ni se ganila. Gledalci so se splošno oddahnili.

Ko je Tommaso položil palico in bič na tla, je šel počasi naprej. Priklonil se je ter gladil z roko mogočno tigrovo glavo ter nalahno božal beli kožuh na vratu. Tigrovka je skrivila hrbet in cvilila ter predla kakor velika mačka. Potem jo je nazaj potisnil ter pokleknil poleg nje. Božal jo je, ona pa mu je z raskavim jezikom lizala kolena — grozen prizor!

»Tako, krassotica, tako, moja stara devičica!«

Pri tem je legel na tla ter naslonil glavo na njen vrat.

»Vedno smo tako sami, ali ni res? Da, da, žreti ti pač dajo, toda prijazni niso s teboj. In če se hočeš spočiti, tedaj te sujejo z železnim drogom. Ali hočeva zaspati? Ne? Tudi dobro. Potem se bova pa nekoliko igrala ter na to še le nekoliko zadremala.«

Skočil je pokonci in je poskušal z rokami vzdigniti težko, rumeno telo. Čeprav pa je bila velika njegova moč, vendar se mu to ni posrečilo. Tigrovka ga je vznemirjeno udarjala z lepom ter se ga branila s tacami, pri čemur pa je kremlje skrila.

»Vstani!« Hotel jo je prijeti za ušesa, dočim je tigrovka v mogočnih skokih ska-

kala iz enega kota kletke v drugega. In z bliskajočimi očmi, ki so se svetili od divjega hrepenenja in igrejnosti, se je vrgla na hrbet, se prevrgla ter mahala s tacami po zraku. Nato je zopet skočila pokonci; potem se je plazila po trebuhu, položivši glavo med sprednji taci, pri čemer se je njeno telo nalahno raztezalo ter so se maroge po njenem telesu močnejše svetlikale. Zopet in zopet je udaril Tommaso po njej, ona pa se je valjala ter se hotela igrati kakor mlada mačka.

Končno se je signor Tommaso izmučen naslonil na mrežo; znoj mu je v debelih kapljah tekel po obrazu. Zadovoljno se je smehljaj priznanju, ki ga je dobival od vseh strani.

»Oho, kaj pa naj to pomeni?« je rekel ter se obrnil. »Ti mrmraš, ljubica moja? Mirna bodi, če ne, dobiš z bičem!«

Kakor žoga se je privarila tigrovka k njegovim nogam, z raskavim jezikom mu je lizala stegni ter raztrgala pri tem svileni triko.

»Lezi!« je zavpil krotilec ter ježno skupaj stisnil luknjo na hlačah.

»Lezi!« Pred roko, s katero jo je hotel udariti, in pred jezini očmi se je tigrovka v resnici umaknila nazaj ter zlezla v kot. En hip je stal nad njo ter jo sunil z nogo. Potem je stopil zopet k mreži, dočim je žival mirno in ubogljivo ležala za njim.

(Dalje prihodnje.)

biti priložnost, da konča svojo vojaško akcijo in zasede Odrin in celo Trakijo. Hadži Adil je izjavil, da bo izpremenila porta sedanje napotno stanje v formalno vojno stanje. Ministrski svet je nato imenoval Hadži Adila za valija v Odrinu. V tem je videti, da hoče kabinet nagraditi radikalne zahteve komiteja. Oseba Hadži Adila očitno kaže, da porta zasedenja Odrina ne smatra samo za epizodo.

Porta takrat, ko je sklepala o Odrinu, ni hotela verjeti, da bi bila mogoča po drugi balkanski vojni med zavezniki še tretja balkanska vojna zaveznikov proti Turčiji. Današnja vest iz Beograda jo morda izpametuje.

Po našem mnenju je odrinsko epizodo treba vzeti skoz in skoz resno. »Frankfurter Zeitung« pa je mnenja, da gre pri tem bolj za delo Enver bega in levega turškega krila, kakor za dobro premišljen načrt vojnega ministra. List piše tozadevno:

Hrabri vojskovodja hoče s to akcijo samega sebe rehabilitirati in popraviti, kar je zakrivil pri Bulairju. Enver beg pa hoče s tem tudi izpolniti mladotuški program: zavzeti Odrina. Enver beg pa hoče morda uničiti Selimovo mošejo, morda najkрасnejše delo turške arhitekture.

Pričakovati pa je z vso gotovostjo novega debacla te 150.000 mož broječe turške armade.

V to pomozi bog in sreča juška!

Konferenca v Nišu in vojne operacije.

Konferenca zastopnikov balkanskih držav in Rumunske v Nišu se še ni pričela, ker niso tja prispeli vsi delegati. Predpriprave se že vrše, vendar pa o njih in o zahtevah posameznih držav ne prihaja nič v javnost.

Srbska delegata za to konferenco sta polkovnika Nisić in Pavlović. Kakor poroča »Echo de Paris«, se z vso odločnostjo trjuje, da turški delegati h konferenci v Nišu ne bodo pripuščeni.

Dasiravno o mirovnih pogojih Srbije ne pride nič v javnost, zatrjujejo v begradskih informiranih krogih, da so srbske zahteve zmerne ter se omejujejo samo na spodnji tok Vardarja in na strateško mejo ob Strumi.

Dokler preliminarini mir ni sklenjen, se seveda vojne operacije nadaljujejo. Skoro na vseh črtah so se vršili manjši boji. Tako so pričeli Bolgari dne 21. t. m. ob 3. popoldne pri Carevem selu in ob Zgornji Bregalnici obstreljevati desno srbsko krilo ter so poskusili zopet zasedi izgubljene pozicije. Srbi pa so Bolgare po kratkem boju zavrnili.

Včerajšnji dan je potekel na celi fronti mirno. Pri Krivi Palanki je prišlo do manjših bojev, ki so se vendar razširili na črto Patarica do gorovja Osego. Srbi so pognali Bolgare nazaj in zasedli Malo Krkono. Bolgari tudi niso ustavili bojev ob stari srbski meji pri Pirotu, kjer so prekoračili bolgarski parlamentarni mejo. Ob desnem bregu Nisave so Bolgari tudi pričeli obstreljevati srbske pozicije, napad se jim pa ni posrečil. En srbski oddelek, ki je bil prekoračil mejo pri Knjaževcu, je došel do neke vasi 6 km pred Bjelogradom. Od meje pri Zaječarju je prodrli srbski oddelek tudi do bližnje Bjelogradske. Neki drugi oddelek teh čet je došel v Boinico. Bolgari so napadli tudi srbske pozicije pri Bukovi glavi, Pričeli, Carici in na gori Milevici, toda brezuspešno.

Izjava bolgarskega zunanjega ministra v sobranju.

»Agence telegraphique bulgare« objavlja sledečo izjavo zunanjega ministra Genadjeva: Misija, ki jo je prevzela vlada in ki jo je takoj po sestavitvi začela izvajati, obstoja v tem, da oprosti kraljestvo s častnim mirom iz dosedanje krize. Korakom, ki smo jih podvzeli pri romunski vladi v svrhu, da se zopet ustvarijo prijateljski odnosi z Bukarešto, odgovarja pri romunski vladi ista želja, kakor hitro mogoče odstraniti nenormalni položaj med obema narodoma, med katerima naj bi z ozirom na njuno skupno preteklost in njihove skupne interese obstojala največja harmonija. Mi smo še vedno, kakor prej, prepričani, da bo prišlo do te harmonije navzlic zadnjemu nesporazumu. Ta harmonija pa bo izražena v političnem prijateljstvu, ki je boste državi sami ustvarili. Da se doseže to prijateljsko razmerje, je Bolgarska doprinesla potrebne žrtve. Vsled tega bi jaz izjavil, da se naš sporazum z Romunsko nahaja na dobrem potu. Doseženi rezultati niso popolni, vendar pa tvorijo srečno predznamenje za bližnji bodočnost.

Ko je vlada uvedla z Romunsko predpogajanja, se začne zdaj pogajati s Srbijo in Grško. Na povabilo ruske vlade smo odposlali dva dele-

gata, ki bosta začela mirovna pogajanja. S tem nismo samo zadostili dobrotnim nasvetom Evrope, temveč obenem tudi izvedli sklep, ki ga je vlada sklenila že začetkom. Glede bodočih pogajanj moremo le izjaviti, da vlada trdno in odkrito želi skleniti časten mir. Kraj, kjer se bodo pogajanja vršila, še ni določen. Mi smo poučeni o želji kabineta v Bukarešti, da bi se tudi Romunska z enim delegatom udeležila pogajanj o splošnem miru na Balkanu, s čimer smo popolnoma zadovoljni, ker imamo povod verjeti, da bo Romunska, zavedajoča se, da je potrebno, ustvariti trajen položaj na balkanskem polotoku, nastopala v duhu spravljivosti in nepristranosti.

Dočim se na eni strani odpirajo perspektive za mir, ki ga ves svet želi, moram na drugi strani z obžalovanjem konstatirati, da srbske in grške čete ponavljajo svoje napade na naše čete. Vsled trdnosti in neomajne morale bolgarske armade, kateri hočem tukaj izraziti našo navdušeno ljubezen in priznanje nas vseh, so bili odbiti vsi napadi.

Govornik je izjavil, da smatra za svojo dolžnost, naglašati, da je vlada, odkar je prevzela posle, dobila od vseh vevlasti le dobre in odkrite nasvete ter našla toplo simpatijo in podporo v svojem trudu, končati krizo. Skušali bomo, je nadaljeval govornik, te dobrohotne namene vevlasti naprej razvijati in krepiti s tem, da prepričamo te predvsem o neomajni in poštenosti nameri Bolgarske, lojalno sodelovali pri njihovem delu, da se zopet ustvari mir. S tem hoče Bolgarska tudi dokazati svoje spoštovanje pred nasveti vevlasti. Naj bo še tako močna pravica Bolgarske, naj bodo še tako velike kakovosti bolgarskega naroda, vendar mislimo, da se bodo naši interesi le tedaj najbolje varovali, če se pridružimo splošnemu interesu civilizirane Evrope, če poslušamo oni solidarni čut civilizacije, ki ga je Pichon imenoval evropski patriotizem.

Mi smo videli dobrohotnost tudi tedaj, ko so vpadle turške čete v naše ozemlje onstran črte Enos-Midija. Seveda še niso imeli koraki, ki so jih podvzela poslanišva evropskih vevlasti, popolnega uspeha, toda mi imamo zagotovilo, da vevlasti, ki so vodile določitev naše meje nasproti Turčiji, ne bodo dopustile, da bi Turki zasedli ozemlje onstran te meje. Na drugi strani računamo s tem, da bo tudi na porti treznost premagala zle strasti, ki bi lahko onemogočile v poslednjem času storjene poskuse, da se zopet ustvarijo prijateljski odnosi med Bolgarsko in Turčijo, kakor odgovarjajo vzajemnim potrebam obeh sosednjih narodov. V tem zmislu smo danes brzojavili velikemu vezirju.

Minister je končno izrazil upanje, da bo vladi vsled njene lojalne politike mogoče rešiti stavljeni problem v splošno zadovoljnost. Vendar pa mora govornik obžalovati, da se je to novo prelivanje krvi pričelo ravno v trenutku, ko so vevlasti vojskujočim se svetovale, naj si podajo roko.

Bolgarska cirkularna nota vevlastim.

Bolgarska vlada je poslala zastopnikom pri vevlastih sledečo cirkularno brzojavko: Navzlic vsem odredbam bolgarske vlade, da se omogoči mir, bo še dalje časa trajalo, da pride do miru. Predvsem je treba še v Nišu odločiti pogoje za premirje in preliminarne in potem se mora podpisati definitivna mirovna pogodba v Bukarešti ali Sinaji. Da dokaže svojo lojalnost in svojo odkrito miroljubnost, se je bolgarska vlada odločila, da takoj podpiše premirje ter demobilizira. Obenem je bolgarska vlada ukazala svojim poslanikom, naj prosijo kabinete, da uvedejo korake, da se na vsem bojišču ustavi sovražnost.

Romunska. — Nova meja proti Bolgarski.

»Universal« poroča, da je kralj Karel odgovoril na zadnjo brzojavko kralja Ferdinanda, da je tudi njegova želja, kmalu omogočiti mir, in da bo bolgarska vlada dobila nadaljna poročila romunske vlade.

V dunajskih diplomatskih krogih govore, da bo nova romunsko-bolgarska meja, kakor jo je izdelal romunski generalni štab, sledeča: Pričenja se ob obali Črnega morja pri vasi Ekrene, južno od Balčika, gre potem skozi južno od Dobriča ležečo vas Kadikoj proti Donavi, do katere pride kakih 15 km zahodno od Tutrakana. Pri določanju te meje so bili merodajni predvsem strateški momenti, vsled česar so mejo preložili na gorska desena, da morejo predvsem nižje ležeči Dobrič uspešno braniti proti bolgarskim napadom.

Grško poročilo o bojih z zadajimi voji armade generala Ivanova.

Grško vojno ministrstvo objavlja o bojih z zadajimi voji umikajoče se armade bolgarskega generala Ivanova dne 17. julija sledeči komunikacije:

Naše čete so izvevale na svojem desnem in levem krilu novo sijajno zmago. Po umikanju iz Demir Hisarja so bežale močne sovražne čete, obstoječe večidel iz 3. in 11. divizije in iz vseh oddelkov iz Kavale in Drame, ker jim je bilo umikanje proti dolini Strume odrezano, v pokrajini med Mesto, Dramo in gorovjem Perin, vzhodno od Seresa. Koncentracija tako močnih sovražnih čet na našem desnem krilu je zahtevala, da smo morali nekaj storiti, da jih preženemo in razpršimo. Ena divizija našega desnega krila je korakala tedaj po cesti Seres-Vronti proti Černevu ter odposlala dva manjša oddelka in sicer en oddelke čez Kruševu in Karakej proti Lebihovu, drugi oddelke pa čez Dramo v Černevo. Glavna kolona in oba oddelka so stali močnim sovražnim četam, sestavljenim iz pehote, konjenice in artilerije, nasproti. Po več bojih, ki so sledili drug drugemu in po neprestanem štiridnevem zasledovanju smo pognali sovražnika v smeri na Nevrokop v beg. Naš mešani oddelek na desnem krilu je popolnoma porazil sovražnika pri Alistratiju, zasedel Dramo, korakal naprej in vzel defile Kerdi-hlarpe, 25 km severozahodno od Drame. Oddelek je nato korakal v dolino Černevo in napadel sovražnika pri Černevu.

Glavna kolona centra je zasledovala sovražnika po tridnevnih ljutih bojih pri Babiniji in potem pri Vrontiju, 35 km severno od Seresa, tudi do Černeva. Posrečilo se ji je stopiti pravočasno v stik z oddelkom, ki je prodiral na desni strani na bojišču pri Černevu. Med tem ko je napadel predvčerajšnjem mešani oddelek iz Drame sovražnikove pozicije pri Černevu in ga tam zadržal, se je bližala zahodna kolona središča, skupno s tem oddelkom napadla sovražnika in ga prisilila, da je zapustil svoje pozicije in pobegnil proti severu. Zasledovanje je trajalo po bitki naprej ter se je ustavilo šele pri nekem malo važnem mostu, ki ga je sovražnik na svojem begu razrušil. Ponoči je pionirsko vojaštvo zopet postavilo most. Drugi mešani koloni na levem krilu se je posrečilo po bitki pri Kruševcu, 20 km severozahodno od Demir Hisarja, združiti se z glavno kolono pri Kato-Vrontiju ter podpirati delovanje glavne kolone o pravem času.

Ko smo prepadli sovražnika iz Vrontija, je korakala glavna kolona proti Černevu, mešan oddelek levega krila, sestavljen iz dveh bataljonov z gorskimi topovi, pa je zasledoval sovražnika, ki je imel štiri bataljone, čez 1324 metrov visoke gorske prelaze pri Karakeju severovzhodno od Lebihova. Ob 3. zjutraj je prišla divizija severovzhodno od Nevrokopa v bližino sovražnika, ki se je bil zari v močne okope severno od Koprivljanja. Sovražnik je imel 12 do 16 bataljonov in 12 topov. Divizija je sovražnika ljuto napadla, ta pa je Nevrokop, svojo zadnjo postojanko, strahovito branil. Boj je trajal med neprestanim silnim deževjem šest ur. Ker so Grki z vsemi silami napadali, se je sovražnik začel umikati in končno bežati. Grki so vzeli šest topov z bajonetnim naskokom. Kljub nevihti je trajalo zasledovanje celo noč ter se danes nadaljuje. Sovražnik je pustil v svojih pozicijah več topov in orožja z municijo. Zmaga je bila popolna, sovražnik popolnoma razbit. Mi smo gospodarji cele doline Meste ter smo si zagotovili prostost gibanja. Kljub nerednemu begu sovražnika in kljub temu, da pušča za seboj topove, puške in druge stvari, ima vendar še čas razdežati vasi in zlasti umetne zgradbe, da ovira naše napredovanje. Vendar popravljajo grški pionirji mostove in drugo, da ga moremo zasledovati. Zasledujemo ga neprestano.

V Albaniji.

Internacionalno zasedenje Skadra traja že več mesecev in je vsled političnih razmer komaj pričakovati, da bi se situacija kmalu izpremenila. Ker pa ni mogoče kontreadmirala Njegovana, ki je kot član admiralnega sveta od prvega dneva izkrcanja avstro - ogrskih čet posloval, še dalje pogrešati in ker se ni mogel popolnoma posvetiti svojim dolžnostim kot poveljnik eskadre, je na njegovo mesto določen kontreadmiral vitez Barri. Kontreadmiral Njegovan ima sedaj zopet samo poveljništvo nad eskadro, ki že iz ozirov na vaje ne more ostati več predolgo v Kotskem zalivu. Pred izlivom Bojane ostane še vedno najmanj ena vojna ladja eskadre. Nadalje se nahajata kot stacionarna v Draču in Valoni ladji »Aspera« in »Magnet«. Za po-

veljnika rezervne eskadre je bil določen kontreadmiral Willenik.

Delstvo, da je bil kontreadmiral Njegovan odpoklican, ravno sedaj, daje misliti, da morda nameravajo vevlesile pritisniti na Turčijo z demonstracijo brodovja in da bo Turčija morda vendar doživela afero a la Skader.

Slike iz vojne.

Napisal Mile Pavlović.

XXV.

Boritelj.

Vojaki, ki so še preostali po težki borbi, se zbirajo, njihovi bajoneti se blešče na puškah, glasni vzklici napolnujejo ozračje: »Ura, ura!«

Poslednji odpor sovražnikov je strtl, sovražna armada je strta. Neustrašeni borci z naskokom osvaja postojanko za postojanko. Preko mrtvih in ranjenih drve naprej. Lica vojakov odsevajo radosti, oči se jim svetijo v čudnem plamenu. Damjan Korunović je povsodi med prvimi. V strašni borbi ni niti opazil, da je ranjen. Šele, ko se je rana ohladila, je začutil bol v prsih: krogla ga je zadela v gornji del prsi in pri desnih plečih srečno prodrila iz telesa. S puško v roki je odšel na obvezovališče. Na brzo roko so mu površno umili rano, ga obvezali in ga s pisnom poslali v bolnišnico.

Damjan se je na potu ustavil ter jel premišljati. Po kratkem preudarju se je vrnil, odkoder je prišel: Ni šel v bolnišnico, marveč se je vrnil v bojno vrsto med svoje tovariše.

Z obvezano rano je došel v Kumanovo. Vesel, zadovoljen, zgovoren, jedel in pil je, kakor da bi mu ne bilo ničesar.

Dan kasneje se je prehod nadaljeval, ker je bilo treba sovražnika zasledovati. Vojska je prehodila Ovcje polje in dospela v Veles. Tu so si oddahnili, a že drugega dne so zopet krenili naprej. Ob potu so bile zgoarele vasi, razdejane hiše, goreča poslopja, opustošenja in pepelišča, povsodi gorje.

Damjan je s svojo četo neprestano prodiral naprej, povsod se je preko Babune planine, boril se je na Pristatu, prišel je v Prilep, v mesto kraljeviča Marka — nič mu ni bilo.

Ponovno so se zbirali preostali borci v bojne vrste, bajoneti so se svetili ob puškah in glasni vzklici so polnili ozračje: »Ura, ura!«

Neustrašeni borci z naskokom osvaja vrhove, prodirajo naprej preko mrtvih in ranjenih. Lica vojakov odsevajo radosti, oči se jim blešče v čudnem plamenu. Damjan je med prvimi ...

Brez odmore prodira dan za dnevom naprej, vedno naprej, brez oddiha ... Ob straneh na levo in desno se vrste vrhovi planin, na sredi pa se razprostira ravan, deloma preplavljena z vodo; tam pri kraju se zdi, kakor da bi bilo pravicato morje. Sredi te ravnine se vije cesta in se blešče vasi. Dobruševu, Aglarci, Ribarci, Biljanik, Trnokop, Dobromir, Brod, Novaki ...

Damjan je s svojo četo vse to prehodil — in nič mu ni.

Nekega dne pa se je vendarle priglasi zdravniku.

»Prosim te, doktor, tu me nekaj strašno peče.« Pokazal je z roko na pleča.

»Kaj ti naj pomagam, prehladil si se pač.«

»Nisem se prehladil ... samo poglej, ako se mi ni rana vgnojila.«

Zdravnik ga je debelo pogledal:

»Ali si ti ranjen?«

»V bitki pri Nagoričanu ... Prav sedaj sem izračunil: danes je ravno dvajset dni.«

Zdravnik se je zganil.

»Tepec, neumni, saj lahko pogineš ... kako si smel iti dalje, ko si ranjen? Ali te niso odposlali v bolnišnico?«

»Nisem hotel iti v bolnišnico. Mi ni po volji. Nisem ranjen v oko, ne v nogo, ne v trebuh, da bi ne mogel hoditi, marveč v pleča. Čemu bi se ločil od družbe, ako morem hoditi.«

Zdravnik mu je odvzel zavezo: rana je bila inficirana. Ranjenec je nosil dvajset dni isto obvezo in se je še boril. Zdravnik mu je napravil novo obvezo in odredil, da se ga pošlje v bolnišnico.

Toda Damjan ni hotel niti slišati o tem.

Naj tudi poginem, gospod doktor, toda v bolnišnico pa ne grem. Od Nagoričana že hodim s to rano, prispel sem semkaj, prehodil sem skoro vso turško carevino, a sedaj, ko sem došel že blizu Soluna, me hočeš vtakniti v bolnišnico! Nak, hvala, dokler sem živ, ne grem. Jaz se hočem bojevati, a ne ležati v bolnišnici!

Damjan je ostal v četi in vzdržal tudi zadnji nakot ter došel v Bitol — z rano na prsih ...

Tu so mu pripeli na prsi zlato svetinjo za hrabrost ...

Štajersko.

Revežu odjedli kruh. Ob hrastniški cesti je naša občina omislila nekaj petrolejskih svetilk, ki se prižigajo v času, ko ni meseca in so noči zelo temne. Lampist je sedaj neki ubogi rudarski penzionist. Ko so imeli pred 14 dnevi hrastniški nemškutarji neko slavnost, je lampist baš taisti večer opustil prižiganje luči, ker je mesec že ob 9. uri izšel. Seveda je prisnojeni Amer takoj sumil, da se je namenoma pustilo luči neprižgane. Šel je k ravnatelju Leillerju ter zahteval, da se mora takoj opustiti revnega lampista. Leiller se je obrnil z isto zahtevo na županstvo, katero se je seveda zahtevi odzvalo. Grdi ljudje so ti naši obestni nemškutarji! Revčku, ki je brez kakih drugih sredstev, ki je poleg tega zanesljiv in skrben v svoji službi, odjesti kruh, res lepo junastvo! G. Leillerja smo že opetovano svarili, naj nikar slepo ne posluša svojega pisarja Amerja, pa kakor se vidi, ne pomaga vse nič! Narodne obč. odbornike pa prosimo, naj gledajo pri vsakih malenkostih na prste svojim nemškim tovarišem, da se le ti preveč ne prevzamejo.

Trboveljski občini oziroma c. kr. okr. glavarstvu v Celju. V naši občini imamo že 7 mesecev najstrožji pasji kontumac. Ker ni bilo že ves ta čas prav nobenega steklin podobnega slučaja, smo mnenja, da je častivredno okr. glavarstvo porabilo sistirati uvedeni kontumac. Da rešimo naše pse nadaljnega trpinčenja, prosimo trboveljsko županstvo in našega g. okr. živnozdravnika, da nemudoma izposlujeta razveljavljenje.

Avtomobil na hrastniških cestah. Baronica De Seppi prišla je na letovišče v Hrastnik, kakor običajno vsako leto. Privedla pa je letos seboj avtomobil, kar je povzročilo med Hrastničani in Dolanci veliko nevoljo in vznemirjenje. Hrastniške in dolške ceste, kakor ves tujakšnji teren niso ustvarjene za promet z avtomobili. Z najmanjši vozički se le s težavo ognejo drug drugemu, saj je cesta široka le 4—5 metrov. Razven tega imata obe cesti veliko število ostrih ovinkov, tako da so neizogibne neizogibne. Nevarnost se mi zdi, da bi naša občina odnosno okrajno glavarstvo izdala privoljenje za avtomobilno vožnjo. Če se je pa to dovoljenje iz prevelikega spoštovanja pred bogastvom vendarle izdalo, zahtevamo odločno, da se taisto v interesu javnega reda preklicuje.

Novi trboveljski župnik. S hinarščino, s farizejstvom lastnim slov. katoliškemu svečeniku uvaža se naš novi župnik Časl v svoje kraljestvo. Odet v haljo ljubezni do bližnjega, apostol miru in sprave hodi ta eksponent Korošec - Hohnječeve klike krog naših in nemškutarskih mogotcev, lazi krog kmetov, se jim hlina, da smrdi do neba ter lovi kaline v svojo črno suknjo. Quem ego! Vsako priliko izkoristi, kjer se da ujeti malce zaupanja in si pridobiti naklonjenosti. In žalostno pri vsem je, da ima ta župnik pri naših laikovskih in dobrodušnih Trboveljcih in Hrastničanih uspehe, da leta naši kalini v tolpah v trboveljski farovž. Kakor za stavo vabijo drug drugega k obedom, večerjam in banketom in tekmujejo z vso vnemo, kdo da bi se bolj zvil v njegov plašč. Skratka: gode se prizori, kakoršni so se vršili, ko je prijadral Bonaventura v Ljubljano. Mi se pa prav hudo bojimo, da bodo novo došlega župnika prekinjali v doglednem času oni, ki mu sedaj pojejo hosana — toda prepozno bo takrat. In vsled tega te-le naše vrstice. Soobčanje! Ali ste že sedaj pozabili pod kakimi avspicijami je bil imenovan Časl za trbov. župnika? Branili smo se ga z vsemi štirimi, zahtevali in prosili, da bi bil imenovan kaplan Stribar — pa ne! V Trbovljah rabijo klerikali moža, ki bo posegel v politično življenje ter privedel tudi našo občino pred noge Korošcu in Šusteršiču, skesano, ponižano in spreobrnjeno. In tak mož je Časl. Ni bilo pričakovati in ni tako bedast ta možakar, da bi že ob svojem prihodu pokazal svojo barvo — tega naši duhovni ne store. Najprvo skrije svojo voljo naravo v ovčji kožuh in šele, ko se mu je posrečilo priti do moči, pokaže rožičke. Kako prav mu je prišla n. pr. smrt in pogreb nepozabnega, vrlega našega somišljenika Urbajsa. Ustrašil se ni, izkoristiti tudi veličanstvo smrti v svoj prilog. Govoril mu je na grobu prazne fraze, on, ki pokojnika niti poznal ni, katerega vrline in poštenost in značaj je bil pač drugačen, kakor da bi ga opeval trbov. župnik! Pa dobrodošlo sredstvo je le bila ta smrt. — In zdaj je dosti po vseh podružnicah, prihodnje nedeljo gre na Dol pridigat — ta vrtihotapec v

naša narodna srca. — Pa že se sliši, da sili z barvo na dan. Prehitro je to g. Časl, neprevidno. Src naših dobrih kmetov in delavcev se niste dobili. Zahteva že novo župnišče in novo cerkev. Dragi Časl, motiš se. Za nas Hraštničane je dober stari farovž, dovolj obširna cerkev, od katere nimamo nič! Prispevali smo že k zgradbi na Dolu, dovolj nas je ožulila. Če hočeš nov farovž, naredi si ga, pa na svoje stroške, na naše ne! Za sedaj obljubimo: storili bomo pravočasno vse, da ga razkrinkamo, da ga pokažemo v nečedni nagoti našim ljudem, da se ga bodo vedeli ogibati. Mislimo, da bi bil storil bolj prav, da bi nastopil odkrito v smislu in znamenju svojega poslanstva. Našim voditeljem kliče-mo: caveant consules!

Dr. Vošnjakova ljudska knjižnica v Slov. Bistrici. Pišejo nam: Ze par let obstoji v Slov. Bistrici javna ljudska knjižnica s ponosnim imenom dr. Vošnjakova. Ime tega idealnega narodnega delavca pa nosi zato, ker je knjižnica njegovo delo, ker ji je on s podaritvijo gotove denarne vsote in množice knjig iz svoje zasebne knjižnice položil temelj. Z veseljem se še spominjamo otvoritve naše knjižnice, pri kateri je bil navzoč tudi dr. J. Vošnjak in kjer nam je pravil spomine iz 60 let, ko je on kot mlad in čil mož oral ledino na polju slovenske narodne zavesti na vročih tleh slov. bistriškega okraja. Pa dr. Jože Vošnjak že počiva na ljubkem venčeselskem pokopališču, njegovo dete, naša ljudska knjižnica, pa veselo uspeva in je postala važen činitelj za ljudsko izobrazbo v slovenjebistriškem okraju. Knjižnica je last naše narodne čitalnice, upravlja jo pa že od njenega začetka marljivo in vestno tukajšnja učiteljica g. Otilija Feigel. Pri izpopolnjevanju knjižnice in naročevanju novih knjig pa nam eno ne ugaja, namreč, da se preveč gleda na **multa** ko na **multum**. Po našem mnenju mora predstavljati ljudska knjižnica kulturno vrednoto in zato ne sme biti zahteva, ki jo imamo do kake knjige zanimivost, ampak leposlovna, torej kulturna vrednost. Knjižnica naj ne bo od vseh vetrov namešan kup knjig, ampak smotreno urejena zbirka skoli-likor mogoče enotno tendenco. Narodne knjižnice se razločujejo in se morajo razločevati od knjižnic katoliških izobraževalnih društev tako, da mora poznavalec literature že iz natančnega vpogleda v knjižnico spoznati nje lastnika. Ljudske knjižnice imajo poleg splošno izobraževalnega namena, tudi namen izobraževati umetniški okus in zato je treba natančne pazljivosti, da se naravnosti in prirodnosti preprostega človeka v tem pogledu ne izkvarja s kakimi hiperzanimivimi štorijami. V tem pogledu grešijo splošno ljudske knjižnice, češ, ker take stvari ljudje najraje berejo. Ampak premisliti je spet treba, da ni merilo duševne izobrazbe in duhovitosti število prečitanih knjig, ampak njih kakovost. Naša knjižnica je postala tako živa potreba, da si Slov. Bistrica brez nje ne moremo misliti. Iz vsega slovenjebistriškega okraja, po dve uri hoda prihajajo ljudje po knjige in razposodi se vsako nedeljo najmanj po 50 knjig. Seveda je promet po zimi dosti živahnejši ko po leti. Naše katoliško izobraževalno društvo ima sicer svojo knjižnico, kjer najdemo poleg Mohorjevk tudi par Knezovih in zabavnih knjižnic, to pa je tudi vse. Zato pa je tudi razumljivo, da te knjižnice nihče ne poseča izvemšiš znabiti par Marjinih darovank. Reklji smo za enkrat o ljudskem knjižništvu pri nas znabiti nekoliko več, kakor je navada. Pa mislimo, da ne bo škodilo. Knjižnice postajajo zmiraj važnejše izobraževalno sredstvo novejšega časa in zato je treba imeti pri njihovem snovanju in izpopolnjevanju pazno oko, da te ne vrinejo knjige, ki noter ne spadajo. Pa brez zamere!

»Ljubezen do učnega poklica vzdržuje učitelja tudi v tužnih dneh.« To je tema, o katerem se letos razpravlja na uradnih okrajnih učiteljskih konferencah na Spod. Štajerskem. Učitelj res ne ve, ali naj bi se smejal ali jezil nad toliko budalostjo, ali pa bi občudoval duševno zmoglost onega človeka, ki je stihljal to brezmišeln razpravo ravno v sedanjem času neznosne draginje in naših beraških plač. In ravno slovenski učitelji naj bi bili v to poklicani, da ostanejo idealni iz same ljubezni do onega poklica, ki nima za njih potrebnega kruha. Ne moremo se ubraniti misli, da nas s to razpravo hočejo imeti za norca; kajti nemški učitelji, ki so do malega vsi v I. in II. krajevem razredu te razprave nimajo, pač pa Slovenci, ki smo po veliki večini v III. kraj. razredu, torej najslabše plačani. Mi tedaj naj čez vse ljubimo svoj »vzvišeni« poklic, da med nami nikdar ne bo tužnih dni.

Še pes zapusti gospodarja, če pri njem ne dobi potrebnega živeža, učitelj pa naj ves gori za svoj gladni poklic! Povsod naj bi se torej delovalo na to, da se ta tema odstavi z dnevnega reda, ali pa se poroča v negativnem smislu, sicer se nam bodo v Gradcu po pravici rogali, da se nam prav dobro godi, ker nas izvršno vzdržuje »ljubezen do učnega poklica«. Če bo pa kateri poročevalec o tem resno in pozitivno razpravljaj, ga nujno prosimo, da svoje poročilo objavi in s polnim imenom podpiše, da ga more po za-slugi občudovati vse slovensko učitelstvo.

Društvene prireditve. Savinska podružnica Slovenskega planinskega društva ima svoj občni zbor v soboto, dne 26. julija ob 8. uri zvečer v celjskem Narodnem domu po običajnem sporedu. Planinci vsi prisrčno vabljeni. — Požarna bramba v Latkovi vasi priredi dne 7. septembra veliko vrtno veselico, čije natančni spored se še objavi. — Slovensko pevsko društvo »Vraska Vila« priredi v nedeljo, dne 27. julija velik koncert na vrtu in vseh zgornjih prostorih Šentakove gostilne na Vraskem. Sodelujeta društveni mešani in moški pevski zbor ter godba c. in kr. pešpolka št. 17 v Celovcu. Na sporedu so med drugim dr. G. Ipavčeve, Schwabove in Adamičeve pesmi. Začetek točno ob 3., zunanjim gostom bo na razpolago rezervni avto avtomobilne družbe Celje - Ljubljana. — Podružnica C. M. D. v St. Petru pod Sv. gorami priredi dne 3. avgusta pri Gobronu v St. Petru veliko ljudsko veselico. Sodelujeta med drugim tudi tamburaška zbor iz Podsrede in Stare vasi na Bizelskem. Domačini in sosede, pridite! Šenpetrani smo radi veseli!

Iz Ivanjkovec pri Ormožu. Dne 17. julija je potovala tukaj skozi iz Ormoža čez Jeruzalem v Ljutomer ekskurzija, obstoječa iz 34 absolventov, ravnatelja ter dveh strokovnih učiteljev deželne kmetijske, vinogradniške in sadjarske šole v Feldsbergu na Spod. Avstrijskem, da proči tukajšnje kmetijske in vinogradniške razmere.

Iz St. Jurja ob Taboru. Dne 15. t. m. je bil pogreb rajnega Tomaža Kolence, kovača v Kaplji in podnačelnika prostovoljne požarne brambe St. Jur ob Taboru. Pogreba se je udeležilo nad 100 članov sosednih društev s 3 zastavami in mnogo ljudstva v dokaz, da je bil rajnik priljubljen tovariš in marljiv sotrudenik požarnih bramb. Pogreb je bil jako lep, toda kritika mora biti povsodi: farovška kuharica v St. Jurju ima dosti govoriti, ker je imela častna straža pri pogrebu vedno in tudi med mašo zunaj cerkve čelade na glavi. Častna straža je bila sestavljena iz samih bivših vojakov in podčastnikov, ki gotovo vedo, kaj so imeli storiti. Gospoda fajmoštra skrb, koliko bo pogreb stal ubogo vdovu Kolenc, ker je toliko požarnih brambovcev! Ta skrb izvira iz tega, ker fajmošter ne more videti gasilcev, ki niso drugače črni ko pri požarih. Ko bi kovačica najela 1000 čukov, bi g. fajmošter nič ne rekli, koliko da bodo stali. Na pokopališču je fajmošter gledal izpod čela ter si ni upal nobenega v lice pogledati, češ, da boste preveč stali. Gospod fajmošter mi pa nismo nič vprašali kovačico, koliko boste računali pogreb, ko je celi farovž razven kuharice »ausrikov«, upamo pa, da bo fajmošter ravno tako po ceni kot požarni brambovci. Če bi mu enkrat okoli brente gorelo, bi gotovo na vso moč klical požarno brambo na pomoč in bi nas ne sumničil, »koliko bomo stali«. Fajmoštri so pač navenjeni vse razun pokore mastno računati.

Rogačka Slatina. (Nove stavbe.) Tukaj se še vedno mnogo gradi. Lani so sicer preprečili merodajni krogi stavbo in povečanje šole pri Sv. Križu tik Slatine, zato so se pa letos tik pred šolskimi vratmi postavili novi nadzupnikovi hlevi, ki bodo bojdali stali nad 30.000 K. Za šolo se ni moglo in ni smelo najeti posojilo, plačljivo v 30. letih, nadzupnikovi hlevi pa bodo plačani celi še letos! Konkurenčni odbor (merodajni krogi) bodo dali počasne plačevalce na-prosto zarubiti! In še v drugem oziru so pomenljivi ti nad - hlevi. Medtem ko v šoli tlačimo otroke skupaj, kakor tisti mož v kobačo svoje piščance, ki jih po Slatini prodaja, do-bijo nad - župnikovi pujski vsak ne le svojo posebno sobico, ampak še tudi skupen »Koncertsaal«, in nad-župnikove krave dobijo svojo pred vsakim vremenom zavarovano »Wandelbahn«. Tako napredujemo mi! Manjka zdaj šele, da pride sam minister javnih del in si pogleda vse to

Sadna in vinska letina na Sp. Štajerskem leta 1913. Zveza gospodarstev zadrug v Gradcu je povprašala v priložni 600 štajerskih krajih svoje zaupnike o stanju sadonosnikov in vinogradov ter priobčuje sedaj glede Sp. Štajerske sledeče poročilo o morebitni letošnji sadni in vinski letini: jabolk bo povsod manj ko ob srednje dobri letini; hrušek, izvemšiš Posavje, zelo malo; sliv istotako izvemšiš Savinsko dolino; marelic, breskev in orehov nič (zaradi spomladanskih mrazov); **vinska letina bo povsod srednje dobra**; v slučaju seveda, če bo avgusta in septembra bolj suho in toplo vreme. Potem smemo upati celo na precej dober pridelek. Sadja se bode izvozilo morebiti do 3500 železnih tovornih vozov. Kakov kaže sedaj, bo sadje lepo in čisto, osobito štajersko glavno eksportno jabolko, mošanka. Zveza je mnenja, da prideta za naše izvozno sadje v prvi vrsti vpoštev nemški in avstrijski (češki, moravski, gališki, sleški, zgornjeavstrijski predarelski) trg, gre pa naše sadje tudi v vzhodno Svico in v Bukarešto. Zalostno je le, da se z izvozom spodnještajerskega sadja veliko in sistematično ukvarja nemška zveza gospodarstev zadrug v Gradcu, domače zadrugištvu pa ne more prav priti do tega koristnega dela. Bo še pre malo strokovne izkušnosti ali denarja?

Drobne novice. To čisto so imeli te dni v Braslovčah in okolici. Napravila je po poljih veliko škode. — Iz Konjic poročajo, da je dosegel občinski odbor v Vrholah polnoštevilno obiskovanje sej s tem, da za vsakemu odborniku, ki točno pride k seji, 1 K nagrade, kdor pa izostane, plača 1 K globe. Od tega sklepa sem nikdo več ne izostane. — Iz Konjic. Štajerski obrtno pospeševalni zavod je priredil v našem trgu enomesečni tečaj za šivilje in čevljarje. — Iz Kapele pri Radgoni poročajo »Straža«, da je zbolel na pljučnici stari tamošnji župnik Martin Meško. — Velik požar. Na posestvu veleindustrijalca Herescha pri Wildonu je zgorela žaga, vredna 40.000 K. Lesno skladišče, mlin, električno centralo in druge objekte so obvarovali pred ognjem. — Velikodušen dar. Cesar Franc Jožef je daroval 20.000 K za one reveže, ki so trpeli vsled zadnje povodnji v Gradcu veliko škode.

Koroško.

Marki Bona in dr. Mičič iz Dubrovnik pred celovskim sodiščem. Nadaljevanje in konec včerajšnjega poročila pod tem naslovom prinašamo na drugem mestu.

Ponarejene petače. Pri filijalki avstro - ogrske banke v Celovcu je oddal včeraj neki neznanec tako dobro ponarejeno petkronsko petačo, da jo niso niti strokovnjaki spoznali za ponarejeno. Šele natančna preiskava je dognala, da je novce ponarejen, kar se da konstatirati samo po teži. Dognali so tudi, da je bila petača narejena v Trstu.

Žrtev mazačke. Med vožnjo v bolnišnico je umrla 37letna dekla Ana Ašpernik iz Starega dvora. Bolehala je delj časa na želodcu. Ker se je dognalo, da je zdravila Ašpernikovo v zadnjem času neka domača mazačka, ki ji je dajala neko črno tekočino, sumijo, da je umrla Ašpernikova vsled zastrupljenja. Truplo so prepeljali v mrtvašnico, kjer je bodo na zahtevo sodnje obducirali.

Primorsko.

Kaj zahtevajo goriški Slovenci od novega deželnega zbora? Da se vsaj nekoliko popravijo stari grehi laškega in slovenskega klerikalnega zavoženega gospodarstva na škodo slovenskega prebivalstva zahtevajo napredni Slovenci od novega deželnega zbora goriškega pred vsem sledeče: 1. **Nov volilni red** na demokratični podlagi z razmerju med Slovenci in Lahi odgovarjajočim številom poslancev; 2. **Deželni šolski zakon**, s katerim se razbremene posamezni okraji in se potrošek za šolo pravično razdeli; 3. **Zdravstveni zakon**; 4. **Pravičen statut za mesto Gorico** na demokratični podlagi; 5. **Nov volilni red za občine** na demokratični podlagi; 6. **Nov sistem v deželni upravi** in popolno narodno enakopravnost v vseh panogah deželne uprave; 7. **Cestni zakon** in zakon o ureditvi bolniških stroškov, dalje stavbnih, lovskih in kolonskih zakonov; 8. **Potrebne železnice**, zlasti v Gorah; 9. **Izdaten in boljši kmetijski pouk**; 10. **Boljše ceste** in pota v slovenskem delu dežele posebno na Tolmškem in Kanalskem; 11. **Podkrepitev zadrugskega delovanja** med kmetičkim prebivalstvom in 12. **Vsestransko povzdigo kmetištva** bodisi

poljedelca, bodisi vinogradnika. Vse to se je sedaj pod laško klerikalnim režimom zanemarjalo in to pred vsem edino le v škodo slovenskega prebivalstva. Novi deželni zbor čaka torej obilo težkega dela in zato mora premisliti slovenski volilci, koga volijo v deželni zbor, na kar bodo prišli gotovo do prepričanja, da morejo in da bodo pošteno rešili to veliko nalogo v prid in hasek goriškega slovenskega prebivalstva edino le poslanci, ki so res vneti za blagor slovenskega prebivalstva in ne ški-lijo na druge tabore in to so slovenski napredni poslanci, katerih imena smo navedli že včeraj.

Senzacionalna aretacija v Gorici. Kakor smo že včeraj poročali, so aretirali v Gorici gozdarskega svetnika barona Klinglerja, in sicer zaradi soudeležbe malverzacij pri nemški alpski ljudski banki v Inomostu. Ta vest se danes potrjuje, in dokazano je, da je bil baron Klingler v Gorici v zvezi s svoječasnim vodjem banke gozdarskim svetnikom baronom Khunom v Inomostu, katerega so zaprli pred nekaj dnevi. Barona Klinglerja so odpeljali včeraj iz Gorice v Inomost, kjer se bo vršila preiskava proti obema baronoma skupno.

V Trst se je pripeljal včeraj danski princ Aage v spremstvu svojega komornika barona Wedel - Wedelsborga. Princ se odpelje danes s parnikom »Leopolis« v Atene.

Oporka samomorilca Grka Georgiadesa v Trstu. Pred tremi dnevi se je ustrelil v nekem hotelu v Trstu odlični Grk Georgiades, katerega so imeli prvotno za grškega generalnega konzula. Preiskava pa je dognala, da Georgiades ni bil konzul, marveč generalni zastopnik in akcionar velike tovarne za cigarete Genekalis v Kajiri. Med njegovimi listinami so našli tudi oporoko, ki je zelo zanimiva. Mož je bil bogat. V svoji oporoki razdeli svoje premoženje na tri dele. En del dobi grška kraljica, ki naj ustanovi s tem denarjem bolnišnico, drugi del dobi kraljčina mati za isti namen in tretji del naj se porabi za spomenik grškega kralja Jurja v Atenah.

Seznam priporočenih in navadnih nevročilivih pošiljatev, ki so bile meseca junija 1913 odprte pri oddelku za nevročilive pošiljatev v Trstu, in ki so njih odpošiljatelji neznani. **Priporočena pisma. Trst 1.:** 85 dd? Ben-zinger, Einsiedeln; 45 dd. 27. febru-aria 1913, Hajdi Garabed, Pittsburg; 118 dd. 15. januarja 1913, Hans Neubauer, Neapel; 1246 dd. 3. aprila 1913, Klara Brumer, Himberg; 147 dd. 4. aprila 1913, Adolf Simsch, Castelnuovo; 1440 dd. ? Anita Fazzini, Firenze; 37 dd. 11. aprila 1913, Maria Va. Giron, Trieste; 1748 dd. 1. aprila 1913, Marcello Norio, Monfalcone; 225 dd. ? Maria Zeweletchi, Pariz; 710 dd. 26. aprila 1913, Robert Kocaurek, Alexandrien; 586 dd. ? Luigi Comar, S. Paulo, Brasilen; 254 dd. 24. aprila 1913, Antonio Susmel, Ronchi; 1019 dd. 18. decembra 1912, Giuseppe Velicojna, Monfalcone; 961 dd. 1. oktobra 1912, Rodolfo Gianconi, Mew York; 1553 dd. 1. maja 1913, Lorenzo Divo Umago; 932 dd. 9. marca 1913, Georg Martinich, Konstantinopol; **Trst 3.:** 920 dd. ? Božo Letinić, Trst; 57 dd., 26. marca 1913, Franc Kresnjig, Monfalcone; 543 dd. ? Irma Lukinović, Iquique; **Trst 5.:** 113 dd., 20. marca 1913, Matteo Vidulich, Pola; 214 dd., 13. aprila 1913, Francesko Kalin, Trst; **Trst 6.:** 474 dd., 7. aprila 1913, Nino Lussardi, Buenos Aires; 425 dd., 25. 10. 1912, Giov. Batt. Sartor, Vancouver; 480 dd. 11. marca 1913, Frank Ujec, New York; 215 dd. 21. marca 1913, Tommas Jahson Glas-kow; 127 dd. 3. februaria 1913, Renato Zotter, Pola; 149 dd. ? Michele Pugioranec, Basovizza; **Trst 7.:** 346 dd. 27. februaria 1913, Giuseppe Frasin, Muggia; **Trst 8.:** 462 dd. 15. oktobra 1912, Nicolina Canggallo, Buenos Aires; **Trt 12.:** 83 dd. 1. aprila 1913, Giovanni Marselli, Aden; **Gorica 1.:** 312 dd. 6. dec. 192, Giuseppe Desenibus, Firenze; 331 dd., Henry Crifton, Leipzig; **Barkovlje:** 18. dd. ? Max Lippwitz, Leipzig; **Opatija:** 359 dd. Karolina Millner, Wien; **Pulj 1.:** 641 dd. 4. januarja 1913, Stanko Stanisić, Bosn. Novi; 48 dd. 24. dec. 1912, Maria Smocovich, Rio de Janeiro; 864 dd. 6. apr. 1913, Petar Bogdanović, Skeksgard; 567 dd. ? Rosa Beganann, New York; **Ljubljana 1.:** 1322 dd. 5. mar-ca 1913, Josef Cizmar, Jerusalem; **Ljubljana 4.:** 140 dd. ? D. Bruner, Wien. — **Pošne nakaznice:** **Opatija:** št. 641 dd. 3. maja 1913, Emil Grün-wald, Bos. Visograd, 20 K; 4260 dd. 23. sept. 1912, Max Richter ? 3 K; **Divača:** 142 dd. 12. junija 1913, Carlo Brunetti, Rovigno, 12 K; **Gorica 3.:** 1722 dd. 5. junija 1913, Dr. Friedrich Rummer, Salzburg, 1 K; **Zagorje:** 119 dd. 3. junija 1913, Milivoj Ro-ović, Zagreb, 5 K

Krvav zaključek plesne veselice. Pri Sv. Ivanu pri Devinu se je vršil v nedeljo javni ljudski ples na prostem. Tik pred zaključkom plesa, bilo je malo čez polnoč padeta na enkrat s plesnega odra med trumo gledalcev dva strela iz samokresa. En strel je zadel 19letnega posestnika Josipa Pahorja v desno stegno, drugi pa 40letnega mlinarja Josipa Rojca od zadaj v vrat. Kroglja mu je obtičala v desni spodnji čeljusti. Oba ranjena so prepeljali v bolniš-nico v Trst. Rojč je v smrtni ne-varnosti. Kot napadalca so zaprli Friderika Kutscheru, ki je že med plesom grozil ranjenima, da jih bo ustrelil. Preprij med njimi je povzročila ljubosumnost. Kutscheri sta pomagala dva delavca iz Trziča in 24letni Šimen Pih in 22letni Friderik Papušek, oba iz Češkega. Ena priča je določno označila ome-njene za storilce. Ti tudi napad pri-znajo, zvrčajo pa dejanje eden na drugega. Kakor se je do sedaj dog-nalo je prvi nameril z revolverjem na množico Pih. Med merjenjem mu je iztrgal Papušek iz roke samo-kres in je sam dvakrat ustrelil. Go-tovo je torej, da so ti trije pravi kriv-ci, gre samo za to kdo je streljal.

Pobegli kaznenec. Iz moške kaz-nilnice v Koprju je pobegnil včeraj zjutraj neveren kaznenec, ki je bil obsojen zaradi raznih hudodelstev na 22 let ječe. Mož je snažil kaznil-nično kapelico, pri tem si je prilastil neznan kako samokres paznika, in vdrl iz kapele. Posrečilo se mu je priti na cesto, kjer so ga hoteli pri-jeti pasanti. Odgnal jih je s samo-kresom in izginil v urnem teku v bližnjem gozdu.

K aretaciji ruskega kurirja na Reki. Usodno zmoto reške državne policije, ki je aretirala ruskega kurirja ruskega poslanstva na Cetinju in zahtevala od njega, da naj odpre kovček, v katerem je imel kurir važ-ne diplomatične listine za rusko po-slanštvo na Dunaju in za rusko vlad-o v Petrogradu, opravičujejo nemški listi s tem, da trdijo, da ta poročila niso točna. Po vesteh nemških listov je ustavil stražnik reške dr-žavne obmejne policije kurirja na opomin nekega stotnika, ki je baje slišal kurirja, da je ta v spremstvu dveh članov ruskega Rdečega križa silno zabavljaj proti upravi Avstrije. Na opomin stražnika se kurir baje ni hotel legitimirati vsled česar je mo-ral iti s stražnikom na stražnico. Tu-di trdijo nemški listi, da se od kurirja ni zahtevalo, da bi odprl uradni kovček, v katerem je imel diploma-tične listine. Uvedla se je na zahtevo ruskega veleposlanika preiskava, ki bo dognala resnico.

Trčenje vlakov. Reški brzovlak je moral vsled poškodbe zračne cevi za zavoro ustaviti na odprti progi blizu postaje Škrada. Med popravil-om cevi je pripeljal po tiru tovorni vlak, ki je trčil v zadnji voz brzovla-ka. Sunej je bil kljub skrajnemu na-poru strojevodje tovernega vlaka, da bi vlak ustavil, precej silen. Zadnji voz brzovlaka je težko poškodovan. K sreči je bil voz prazen in ni ranjen noben potnik. Brzovlak je odpeljal po precejšnji zamudi proti Reki.

Dnevne vesti.

+ Vprašanje o deželni zastavi. V včerajšnjem »Slovencu« je spre-govoril deželni odbornik dr. Pegan o nameravani okrasitvi dežeinega dvorca ob priliki katoliškega shoda. Priznal je, da je res odredil, naj se na pročelju poslopja in ob strani Vego-ve ulice razohesita dve mogočni — ne deželni — marveč zlato - modro-rdeči zastavi, češ, da bo s tem »kranjska deželna trobojnica prišla mnogo bolj do veljave«. S tem pri-znanjem je potrjeno to, kar smo mi poročali, da namreč nameravajo kle-rikalci polagoma, a sistematično iz-riniti dosedanje častitljivo deželno zastavo in jo nadomestiti z zastavo nekdanjih nemških deželnih stanov kranjskih. Nečemo raziskovati, v ko-liko bodo žolto - modro - rdeče za-stave na deželnem dvorcu pripo-mogle k temu, da bo »deželna tro-bojnica prišla mnogo bolj do velja-ve«, samo to konstatiramo, da ni od časa, odkar je prišel deželni zbor in deželni odbor kranjski v slovenske roke, še nikoli vihrala na deželnih poslopih zastava nekdanjih deželnih stanov kranjskih, kar je pač najjas-nejši dokaz za to, da se je to zastavo doslej dosledno smatralo za proti-narodno, pač zategadelj, ker je bila ta zastava prapor nemških deželnih stanov, ki niso imeli s slovenskim prebivalstvom naše dežele prav ni-česar skupnega. Seve klerikalcem so narodne tradicije deveta briga, za to žrtvujejo deželno in obenem sloven-sko zastavo praporu nemških dežel-nih stanov prav tako brez vesti, ka-kor so pred par leti hladnokrvno žrt-vovali interese slovenske Ljubljane

nemškimi pretenzijami! Sicer pa je stvar o zastavi deželni stanov takale: Deželni stanov so bili skupina privilegirancev — grofov, baronov, graščakov in višje duhovščine, ki so slovenski narod držali stoletja in stoletja v verigah tlačanstva in robstva. Zastava teh stanov je torej znamenje in spomin na suženjstvo in tlačanstvo slovenskega kmeta. Leta 1848, in kasneje, ko so narodi jeli razbijati spone, v katere so jih vklepili plemenitaši in visoka duhovščina, so bili odpravljani razni privilegiji; tako so izgubili svoje predprave tudi kranjski deželni stanov. Ti deželni stanov so imeli svojo vlogo v časih absolutizma, legli pa so v grob v trenutku, ko je bila uvedena ustava in ko je demokratizem izvojeval ljudstvu vsaj del njegovih pravic. Z institucijo deželni stanov torej nimajo sedanji deželni zbori in deželni odbori prav ničesar opraviti, zato je naravnost bedasto in za deželnega odbornika dr. Pegana, ki se sicer postavlja za velikega demokrata in boritelja za pravice — kmetskega ljudstva, naravnost nezasmisleno, ako sedaj — v škripcu ali zgolj v svoji fenomenalni nevednosti, kdo bi to raziskoval? — trdi, da je naslednik deželni stanov sedanji — deželni odbor! Si taciusses, philosophus mansisses, Vladislave! Če potem takem deželni odbor sedaj zopet hoče spraviti v veljavo in rabo zastavo starih deželni stanov, hoče s tem kranjskega, slovenskega kmeta samo spominjati na one strašne čase, ko je zdihoval v verigah robstva, ko je plačeval desetino ter kot črna živina robotal in tlačnil oholemu graščaku. In ni brez pomena, da je Pegan prav v tem času privlekel iz ropotarnice s krvjo in solzami slovenskega kmeta okropjeno žolto-modro - rdečo zastavo! Saj se slovenskemu kmetu in vsemu slovenskemu narodu, kakor se zdi, pripravlja pod klerikalnim gospodstvom še hujši časi, kakor v dnevih tlake in robe — pod nemškimi deželnimi stanov!

† Završnica v »električni« luči. Ponovno smo že opozorili javnost, pred vsem pa deželno vladu na neplošno zgradbo deželne električne centrale na Završnici. Toda doslej je bilo vse bob v steno. Deželna vlada ima najvišjo oblast v deželi in nosi zato tudi največjo odgovornost. Ona ima nadzorovati deželni odbor, da se le - ta strogo ravna po zakonih. Kako pa deželna vlada izpolnjuje te svoje svete dolžnosti? Deželni odbor krši postavne in izvršne, da brezvesten način na Završnici dež. denar. Dež. vlada pa, dasi že večkrat na te nedostatke opozorjena, ne vidi nič, ne sliši nič. Komu pa misli deželna vlada, da s tem koristi, če mirno trpi počenjanje klerikalne deželne odbora? Ali S. L. S., oziroma deželni odboru? Ali deželni davkoplačevalcem? Ali sama sebi? Odgovor na to ni težak. Nikomur! Nepriestranska vlada ne bi nikdar dovolila take zgradbe na Završnici kakor jo projektira deželni odbor z nabiralnikom (Talsperre) ob vzrožju Stola. To pa iz enostavnega vzroka, ker se s tako zgradbo občutno moti, vsako drugo podjetje na Savi. To bi morali merodajni tehniki tudi vedeti. Pri srednjem ali pa velikem vodnem stanju podjetja tega ne občutijo tako, kakor pri malem vodnem stanju. Takrat pa zelo občutno. Ob času, ko se bo nabirala Završnica v nabiralnik, jo ne bo nič priteklo v Savo, kar bo vsako podjetje na Savi takoj občutilo, kakor tudi takrat, ko se bo voda v večji množini izpusila iz nabiralnika. Prvi pogoj vsakega dobrega obrata je, da je tek strojev kolikor mogoče enakomeren, zlasti pri takih strojih, kateri proizvajajo električni tok. Deželni odbor je razpisal velikost cevi za turbine, ki gonijo 1500 konjskih sil. Ta moč se bo pa zamožla proizvajati samo nekaj ur na dan, ostali čas je pa ne bo nič. Ali naj obrtnik, ki bo rabil to električno moč, pomeji delokrog svoje obrti samo na tiste ure, ko se bo voda izpuščala iz nabiralnika? Samo za električno razsvetljavo na Bledu in okolici je pa to vendar predrag sport. Kadar bo pa dežela vstopila v koncesijo na Savi, bo pa deželni odbor takoj uvidel, da dela s takim podjetjem škodo sam sebi. Iz teh razlogov bi deželna vlada samo koristila deželi Kranjski, če zgradbo elektrarne na Završnici začasno ustavi in s tem prepreči, da se ne bodo po nepotrebnem naročile ali morebiti celo položile take cevi in postavile take turbine, ki se ne bodo nikdar rabile. Oglejmo si nadalje, kakšne koristi bodo imeli davkoplačevalci od tega podjetja ob Završnici. Vzemimo v roke »Slovenca« z dne 27. junija 1912, št. 170. Tu najdemo beležke: Cene električnega toka iz kranjske deželne elektrarne pri Žirovnicah Ltd. »Od deželne odbora

kranjskega. Ljubljana, dne 20. julija 1912.« V dotični notici se navaja, koliko bodo plačevali odjemalci za deželno elektriko. Najprej naj omenimo, da so tu pri vsaki ceni navedeni popusti. Čemu ta židovska kupčija, ki že naprej diši po sami zvižaci? Rečno se kupčuje, da se navede fiksna cena, brez popusta, katero lahko vsak izračuna. S popusti se račun le komplicirajo, kar dostikrat povzroči, da nastanejo pomote in prepri, zlasti pri malih obrtnikih. Navajamo tukaj še točko II. za motorje. »Enotna cena kilovatne ure znaša 25 vinarjev (kar odgovarja približno ceni 18 vinarjev za konjsko silo na uro).« Kdor površno bere, se mu cena 18 v za eno konjsko silo na uro ne zdi pretirana. Tisti pa, ki jo bo rabil, bo vzel svičnik in računal, izračunal bo prav lepe svote. En dan ima 24 ur $18 \times 24 = 432$ vinarjev na dan. Leto ima pa 300 delavnih dni torej 300krat 432 je 1296 kron. Piši: 1296 kron bo stala ena konjska sila za 300 dni na leto. Če se stane 250 kron ena konjska sila na leto, bi obrtnik težko shajal, kako pa bo izhajal, če ga bo stala ena konjska sila na leto 1294 kron, saj s to razliko v cenah že preživi obrtnik svojo družino! Na to ceno pa je deželni odbor lahko ponosen, saj je dosegel z njo rekord v oduštvu. Na take oduške cene se gradi deželna elektrarna! Nikakor ne mislite, da je obrtnik tako neveden, da ne zna zračunati, da se za ta denar dobijo 4 konjske sile na par za enaki čas. Čemu je pa treba Završnice? Postavite Dieslove mot, na to ceno bo dežela še vedno dosti zaslužila — namreč 400%. Zato se pa že sedaj javno govori na Gorenjskem, da deželne elektrike ne bo mogel nobeden rabiti, ker bo predraga. Deželni odbor pa daleč prekosi tistega kupca, ki je pravil: Ne vem, kako sedaj trgovci kupčujejo? Delajo z 8, 10, da se celo 20%, pa ne morejo nič zaslužiti, »jaz pa sem delal samo z 1%, pa sem si prislužil lepo premoženje.« Prodajal je namreč vsako reč, še enkrat tako drago, kakor je njega stala, to se pravi, delal je s 100%, on pa je imel to za 1%. Deželnemu odboru je pač še 100% premalo, hoče imeti kar 400% dobička. Na take oduške cene, hoče deželni odbor koristiti obrtnikom in privabiti industrijo v deželo. Izkoriščanje vodnih sil ima vendar namen, proizvajati cenejšo gonilno silo, kakor par, ne pa dražje, kakor kaže slučaj na Završnici.

† Promociji. Gospod Rafael Petrič je bil včeraj na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja prava. — Danes je bil na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja medicine g. Ludvik Novak. Čestitam!

† Imenovanje. Načelnik postaje v Groblnem g. Al. Randl je postal višji revident.

— Delovanje političnih društev se ne omejuje samo na čas kakih volitev, ampak se kaže tudi, ko ne divjajo politični viharji. Politična društva skrbijo »v mirnem času« za izobrazbo ljudstva potom predavanja, z razširjanjem naprednega časopisa ter z izposojanjem dobrih knjig branja željnemu in pouka potrebnemu ljudstvu. Priznati se mora, da se zlasti v zadnjem oziru večina ljubljanskih naprednih političnih organizacij z vso vneto zavzetostjo za to, da nudi občinstvu dovolj zabave in pouka. Med ta društva spada tudi »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj«, ki je tekom 2 let razširilo svojo knjižnično delovanje v izobrazbo in pouk ljudstva, kolikor so mu dopuščale moči. Rado bi vršilo še uspešnejše svoje zvišeno nalogo, a mu primanjkuje sredstev, kajti dobra knjižnica stane mnogo denarja. Da si opomore, priredi v nedeljo, dne 27. julija na vrtu gosp. Mohorčiča na Gruberjevi cesti št. 3 veliko ljudsko veselico pod naslovom »Šentjakobski semenj« z najraznovrstnejšim in najzanimivejšim sporedom. Ker je vstopnina na semenj le 30 vin. za osebo (otroci so je prosti v spremstvu staršev), pričakovati je najlepše udeležbe iz vseh narodnih krogov. Začetek veselice ob pol 4. popoldne.

— Dobitke esekne loterije »Splošnega slovenskega ženskega društva« v Ljubljani dvigniti je vsak ponedeljek in četrtek od polu 5. do 6. ure popoldne v umetniškem paviljonu g. R. Jakopiča in to do 15. vinotoka t. l.

Slovenske pisateljice, ki hočejo prispevati za koledarček »Branibora«, prosim prav vljudno, da mi pošljejo za koledarček namenjene spise najkasneje do 1. avgusta t. l. Pripominjam, da se je že več pisatelj odzvalo prošnji »Branibora«, zato se nadejam, da tudi ta poziv ne bo ostal brez uspeha. — Urednik koledarčka: R. Pustoslemšek v Ljubljani.

Avtomobilna zveza Ljubljana-Celje postaja od dne do dne bolj potrebna in važna za gospodarski razvoj in prijetna za izletnike. In reči moramo, da ga ni človeka, ki bi tej zvezi nasprotoval. Čudno se nam je

zdi, da se še vedno nihče od družbe, kakor tudi od slavnega poštnega ravnateljstva ne gane, da bi ta avtomobilna zveza prevzela tudi poštni promet. Sedaj dobimo v Črni graben pošto šele popoldne in to enkrat na dan; ako bi se pa prevažala pošta z avtomobilom, bi dobili 2kratno dnevno pošto in sicer zjutraj že ob osmih, kar bi bilo gotovo ne samo udobno, marveč tudi zelo važno za gospodarsko povzdigo krajev ob tej progi, kjer se bo gotovo razvila sčasoma še bolj trgovina in obrt, kakor dosedaj. Ob progi pod Trojanami je tudi rudnik, v bližini premogokop, v kraju cvete lesna trgovina itd. Družbo, predvsem pa merodajno pošto ravnateljstvo vljudno prosimo, naj vpoševa našo upravičeno željo po avtomobilski poštni zvezi za progo Ljubljana - Celje.

Avtomobilna proga Novo mesto-Kostanjevica - Krško. V kratkem času prične g. Rudolf Zebal, začasno v Ljubljani stanujoč, dnevno dvakrat prevoziti zgoraj imenovano progo s Puchovim motornim vozom za 17 oseb.

Zemlja se je odrgala. V ponedeljek popoldne se je na že večkrat omenjenem kapitelskem hribu, kjer dobavajo materialja za železniški nasip, v velikih plasteh od roba nako-paneja hriba, odrgala zemlja. Že popoldne, ko je piec teh vrstih šel tam mimo, je bil en del plasti odluščen od hriba, na kar so bili delavci opozorjeni. Kmalu nato se je spodnja plast odrgala in potegnili so zgornjo seboj, oziroma je zgornja plast pritisnila na spodnjo in je vse vkup zdrčalo dol, kjer so bili delavci zaposleni za nalaganjem že v nedeljo porušene zemlje. Toliko da ni navzdol drseča plast zasula delavca, ki se je še pravčasno umaknil, nakar je namesto njega zasulo le vozice za prevoz materialja. Kakor pa se po zgoraj izločenih plasteh vidi, je bil s tem storjen še le glavni začetek nadaljnjemu trganju in rušenju ravno na tem kraju zelo strmo visečega hriba. Omenili smo že, da je to rušenje za podjetje sicer jako dobrodošlo, bomo se pa, da se iz tega dobička za podjetje zna izcimiti kakšna nesreča za delavce.

Poskušeni umor žene zaradi družinskih preprirov. Orožništvo v Skočjanu pri Trzinu se je javil včeraj 37 letni pleskar ladjedelnice Fr. Miniussi in je izpovedal sledeče: V silni jezi vsled ponovnih družinskih preprirov sem udaril svojo ženo parkrat s sekuro po glavi in sem jo težko ranil. Živim s svojo soprogo Gentilo roj. Calligaris že delj čaa v zakonu iz katerega nimava otrok. V zadnjem času mi je postalo življenje pri moji ženi peklo. Zanimarjala me je do skrajnosti in me je končno kot gospodarja, hotela vreči iz hiše. Zanašala se je vedno na mojo potrpežljivost. Končno sem poskusil zadnje sredstvo in sem ji odkril sklep, da grem in jo prosim, da naj mi pripravi mojo obleko. Mislilsem, da se bo žena v zadnjem trenutku vendar spametovala. Toda njena trdovratnost je ostala neizpremenjena in to je povzročilo katastrofo. Spravila mi je res skupaj mojo obleko in me hotela odslavit. Ko sem videl, da je nepoboljšljiva, me je popadla tako silna jeza, da sem skoro v nezavesti in v svoji silni razburjenosti — imel sem jo namreč zelo rad — popadel sekuro in jo udaril parkrat po glavi. Ko je žena padla, sem se streznil in sem prišel k vam. — Žena je težko ranjena, vendar je upati, da bo okrevala. Izpovedi moževi se pripisuje precej resnice, ker je bil mož, kakor povedo sosed, sicer res zelo priden, delaven in skrben mož.

Poseben vlak za obiskovalce Jadranske razstave na Dunaju. Od 2. na 3. avgusta 1913 vozi na progi Trst c. kr. drž. žel. - Dunaj zapadni kolodvor čez Gorico državni komodor, Jesenje, Celovec, Selztal, Amstetten poseben vlak za obiskovalce Jadranske razstave s 25% vozninskim znižanjem za vožnjo na Dunaj in nazaj na razdalje 100 km. Vozno znižanje se dovoli za II. in III. razred od vseh postaj proge, kjer vozi poseben vlak in od postaj stranskih prog, ki so razvidne iz zadevnih lepakov, na ta način, da se plača za vožnjo na Dunaj polovični vozni listek osebnega vlaka. Z voznimi listki se sme voziti na tja - vožnji iz postaj, kjer se ustavlja poseben vlak, le s tem posebnim vlakom, glede drugih prog in na povratku pa z vozno - rednimi oseb. vlaki, pri čemer je dovoljena uporaba brzovlaka proti plačilu v tarifi določenega doplačila za brzovlake. Posebni podatki so razvidni iz zadevnih lepakov in se izvedo v postajah na progah, ki pridejo v poštev.

Kinematograf »Ideal«. Novi spored je prvovrsten, posebno krasna je kolorirana drama »Močnejša sila« s krasotice Mde. Robinne v glavni vlogi. Zanimiv je »Pathé žurnal«, nepopisen smeh pa vzbujata komični slikli »Morje proti svojemu taču« s Prin-

cem v glavni vlogi in pa »Maks ima konkurenco« z Linderjem. — V petek specialni večer z Nordisk dramo »Kdor drugim jamo koplje«. — V soboto velikanska drama »Otrok Pariza«.

Ne hodite na počitnice, predno ne zavarujete svojega stanovanja zoper tatvinno pri banki »Slaviji« v Ljubljani.

Društvena naznanila.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« opozarja p. n. člane in prijatelje društva da priredi ob lepem vremenu v nedeljo, dne 3. avgusta izlet v Kamniško Bistrico. Podrobnosti priobčimo pravočasno.

Rnjževnost.

— »Slov. Pravnik« ima v št. 7. naslednjo vsebino: 1. Dr. Fran Goršič: Moč sodne poravnave brez »izvršilne klavzule«. 2. Dr. Fran Mohorič: Pragmatična sankcija. 3. Iz pravosodne prakse. A. Civilno pravo. a) Cesionar, ki iztožuje odstojni mu del terjatve, uveljavlja samo svojo pravico in ni pravni naslednik cedentov. Poprejšnja tožba cedenta, ki vtožuje ostali del terjatve, ne ustvarja ugovore že tekoče pravde. — Kadar se odstojajo določeni deleži od terjatve raznim cesionarjem, nima po vrstnem redu prvi cesionar pravice do plačila pred drugimi cesionarji, med deležniki nastane marveč razmerje, podobno lastninski skupnosti z učinkom, da so pravice posameznih deležnikov do plačila iz terjatve enake razmerju deležev do cele terjatve. b) § 43 civ. pr. r. Dejstvo, da je tožnik zmagal z delnim zneskom vložene vsote in je bila torej tožba potrebna vsaj za ta znesek, ne upravičuje tožnika po sebi (izven slučaja §-a 43 civ. pr. r., odst. 2) zahtevati od toženca povrnitev onih stroškov, ki so bili potrebni za vložjenje tega zneska. c) Zahtevajoči upnik (stranke) ne more preprečiti izvršilnim potom izrabe kredita, katerega da stranka odgovorniku za zastopanje v svojih pravnih zadevah in za katerega mu dovoli na svojem zemljišču varstveno zastavno pravico. d) Obnovna tožba je izvenredni pravni lek. Kdor prosi zanj po obnovnem razlogu § 530, št. 7 civ. pr. r., dokaže naj sam, da je brez krivde (§ 530, zadnji odstavek civ. pr. r.). e) Nasprotne trditve o tem, je-li izvršljiva terjatev plačana ali ne, upravičujejo sklep v zmislu §-a 40, zadnji odstavek i. r. o predlogu na ustavitev izvršbe. B. Kazensko pravo. a) Zobotehnik, ki opravlja zobozdravniške operacije, dasi pod nadzorstvom zobozdravnikovim, izvršuje zdravilstvo neopravičeno in obrtoma (§ 343 kaz. zak.). — Pojem »obrtnosti«. — Sokrivda zobozdravnikova. b) K izreku o zapadlosti orožja po §-u 36 orož. pat. z dne 24. oktobra 1852 št. 223 drž. zak. (Odločba kasac. dvora z dne 21. januarja 1913 Kr III 5/13-4.) c) Objektivni pogoj kaznivosti v prvem primeru §-a 24 zakona z dne 17. decembra 1862 št. 6 drž. zak. iz leta 1863 (tisk. zak.) je pravilno razglašena prepoved; za krivdo zadostuje torej nepaznost, ker velja znak »vedoč« le za drugi premer tega določila. — Pravilno razglašena je prepoved z uvrstitvijo v enem (nemškem) deželnem jeziku v uradnem časniku. (Odločba od 10. marca 1913 opr. št. Kr VIII 136/12.) 4. Književna poročila. 5. Razne vesti.

— »Lovec«, glasilo »Slovenskega lovskega društva« ima v 7. šte. sledečo vsebino: Srnogoj: Kako ravnajmo z ustreljenim srnjakom. (Konec); Fr. Lokar: Izvolitev iz vzreja jerebičjih in fazanijh gnezdi; Jul. Bučar: Velika divja raca; prof. Ivan Franko: Šarena postrv in rdeča postrv na Kranjskem; M. Hanzlovský: Divji lov.

— »Omladina«, leto X., št. 1. do 4., z umetniško prilogo Tratnikovih »Senc življenja«. Zelo redek je slučaj, da praznuje dijaški list desetletnico svojega življenja. Priznati moramo, da je »Omladina« ta svoj jubilej dostojno proslavila, kajti po obliki in posebno po vsebini dosega najboljšje revije in težko da se najde dij. list na podobni stopnji razvoja. Kar se nam zdi pa pred vsem važno, da poudarjamo, je način, s katerim se gotovo najserioznejše reši jugoslovansko vprašanje: v »Omladini« gostuje dijaška organizacija »hrvaško-srbske napredne omladine« in bo torej prinašala »Omladina« v vsaki številki članke v srbo-hrvaščini, v latinici in cirilici. V resnici že najdemo dva zanimiva članka, v enem nam J. Krznarič nariše »Razvoj naprednog pokreta«, v drugem pa pisec pledira »Za narodno jedinstvo jugoslavenskih plemena«. Slovenski tekst je zelo zanimiv, maske in profili prinašajo izborna slika Le Bona, katerega knjiga »Psihološki

zakoni narodnega razvoja« izide tudi v slovensčini v kratkem času. — »Omladina« stane letno 4 K., za učitelstvo 3 K., za dijake 2 K. Vsebinska: »Omladina« v desetem letu; Nekaj jugoslovanstva; Starejšina: Jugoslovanski program; A. Ogris: Ni vse zlato, kar se svetli; M. Kostanjšek: Stavka na eksportni akademiji in vprašanje trgovske visoke šole; Maske in profili XV. A. Ogris: Gustave le Bon; Yves Guyot: Ekonomski imperializem; J. Krznarič: Razvoj naprednog pokreta; S. Z.: Za narodno jedinstvo jugoslavenskih plemena. I. H. Z.: Slovenska upodobljena umetnost, jesenska in poletna razstava. — Pod zglavljem: Dijaški vestnik, Literatura, Filozofija in sociologija, Gospodarstvo in socialna politika, Bibliografske novice, Kulturni drobiž, Razno, je polno zanimivih notic.

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Iz življenja krščanskih družin.

Pri Kržetovih v katoliški dobre poljski dolini so imeli lepo posestvo. V zadnjem času pa gre vse nekam rakovo pot. Mož se je izneveril svoji ženi, postal je pijanec in začel prodajati in razkosavati svoje posestvo. Doma v hiši je bil vedno polom. Enkrat je mož svoji ženi v pretepu polomil rebra, drugič jo je z nožem sunil v sedalo, sprivil se je tudi na sina, če je ta svojo mater branil pred očetom. Pred kratkim je mož prodal koleselj. Ko je kupec prišel ponj, moža ni bilo doma. Žena in sin sta kupca odvrgla, ker mož je zaradi zapravljanja postavljen pod kuratelo in ni upravičen samostojno sklepati kupčije. Ko je nato mož prišel kakor navadno pijan domov in je zvedel, da so med tem kupca za koleselj odgnali, je začel svojo ženo in sina zmerjati. Ta dva pa sta padla po njem in ga pobila na tla. Ko je mož vstal, je sina s polenom napadel, nakar je sinu mati priskočila na pomoč, tako, da je mož moral bežati pred svojo ženo in sinom. Vse to je bilo prišlo na uho pravice in mož je bil postavljen pod obtožbo. Ker se je pa pri razpravi dokazalo, da so glavne stvari že zastarele, vojske glede koleselja pa niso mogli dovolj pojasniti, kdo izmed prizadetih je več kriv, je državni pravdnik umaknil svojo obtožbo.

Anton Hrušvar, krojač pri Sv. Križu je bil že dlje časa nezadovoljen s svojo ženo. Dasi ima ona že 5 krizev na hrbtu, ga še vedno muči ljubosumnost. On je prepričan, da starejša dva otroka nista njegova, ampak nekega Kovačiča. To je vzrok, da ne more videti ne žene, ne obeh otrok in jih pretepa, če ga le prime slaba volja. Dne 31. maja se je iz gostine pijan vrnil domov, pa začel svojo ženo zmerjati z najgršimi priimki. Med zmerjanjem je potegnil iz žepa še nož ter se nagrozil: K...a mrljeva, zaklal te bom! To je slišala 19letna njegova hči, ki je svoji materi priskočila na pomoč, potegnila očeta stran, nakar je mati zbežala k sosedovim ter se tam iz strahu pred možem skrila. Ko je Hrušvar videl, da mu je žena ušla, se je lotil še hčerke. Zagrabil jo je za lase, vrgel ob tla in z glavo butal po tleh. Ko so se slični slučajji še večkrat ponovili, je bilo potrpljenja konec. Surovino so ovadili orožnikom, ti pa dalje na okrožno sodišče. Tam so mu kot mazilo za njegovo ljubosumnje napisali recept 3 mesecev težke ječe, poostrene s trdim ležiščem. Hrušvarju pa ta recept ni posebno po volji, s pritožbo bi rad še kaj boljšega dobil.

Markl Bona in dr. Mičič iz Dubrovnika pred celovskim sodiščem — oproščena. Kakor smo že poročali, se je pričela v ponedeljek in završila v terek pred delegiranim celovskim sodiščem zanimiva obravnava proti dalmatinskima politikoma proti javnemu notarju markiju Boni in dr. Mičiču iz Dubrovnika. Obtožena sta bila po znanem § 305 kaz. zak., češ, da sta navajala ljudi k prepovedanim dejanjem, hvalila prepovedana dejanja in ščuvala proti državnim organom. Markl Bona se zlasti obtožuje zaradi stavka, ki ga je izgovoril baje dne 24. nov. l. l. povodom manifestacij zmage balkanskih narodov v javnem govoru v mestnem gledališču v Dubrovniku in ki slove: Ce nas za naše simpatije napram balkanskim bratom kaznujejo s tem, da kršijo ustavo in zakone in da omejujejo našo občinsko avtonomijo, naj nas to ne briga. Tudi tokrat se bodo ljuto varali, kakor so se varali še vedno. Dr. Mičič je obtožen zlasti zaradi stavka: Nemoteno in brez strahu dajmo duška svoji radosti nad veličanstvenimi zmagami naših bratov. Ne dajmo se zastrašiti, naj nam razpuščajo občine, naj odpirajo ječe, vsaj se iz ječ poraja svoboda. Obtožena sta zastopala celovskega odvetnika

dr. pl. Reinlein in dr. Messiner. Navzoč je bil pri obravnavi tudi državni poslanec dr. Cingrija. Dvorana je bila nabito polna. Državni pravdnik je predlagal iz ovira na javni red in mir, da se vrši obravnavo tajno. Temu sta se protivila oba obtoženca in zagovornika, češ da inkriminirana govora pač ne moreta kaliti javnega mira in nista nevarna in da imata obtoženca pravico, javno dokazati, da nista ničesar zagrešila. Sodni dvor je zavrnil predlog državnega pravdnika in obravnavo se je vršila javno. Obtoženca sta izjavila, da se ne čutita kriva. Obenem se je konstatiralo, da je nemška prestava hrvaških poročil o inkriminiranih govorih silno pomanjkljiva in netočna, kar privede sodnike lahko do napačne presoje. Prestavo je popravil tolmač dr. Kotnik. Marki Bona je izjavil: Shod se je sestal izključno le kot manifestacija za zmago balkanskih slovanskih narodov. Shod je bil od okr. glavarstva dovoljen. Morda so klicali med govorom nekateri »Živela Srbija — Bolgarija — Črnogora« tuda ni bilo slišati niti enega klica, ki bi bil naperjen proti Avstriji. Prevzel sem nasproti okr. glavarstvu za to tudi odgovornost in pol. komisar g. Mraz sam mi je izjavil po shodu, da ga veseli, da se je shod završil tako mirno. Kljub temu so se razširile po mestu govorice, da sem govoril proti državi in vem, da so izšle te govorice iz vojaških krogov. Zaslisan sem bil zaradi tega pred sodiščem šele februarja meseca letos. Dr. Mitčič je izjavil, da je res govoril v smislu kot se navaja v obtožnici, da pa je bil njegov govor v podrobnostih v listih napačno priobčen, kar je on tudi popravil. — Nato je bilo zaslišanih šest prič, med temi tudi policijski komisar Mraz in policijski agent Sternšek, ki sta oba potrdila navedbe v zagovoru obtoženca. Po desetminutnem posvetovanju je sodni dvor oprostil oba obtoženca.

Važna odločitev najvišjega sodnega dvora za zavarovanje, zavarovalnice in za zavarovalne potnike. V zadnjih dneh je izdalo najvišje sodišče na Dunaju razsodbo, ki je principijalne važnosti ne samo za zavarovalne potnike in za zavarovalne družbe, marveč tudi za zavarovanje. — Najvišji sodni dvor je namreč izrekel, da so pri sklepu za zavarovanje ustmena pojasnila zavarovalnega potnika pri razlagi stranki nejasnih zavarovalnih določb, za zavarovalnico obvezna. — Na podlagi deklaracije z dne 12. aprila 1904 in police z dne 27. aprila 1904. je zavarovala tožena zavarovalnica tožnika za kapital 20.000 K, ki naj se izplača takoj po njegovi smrti imetelju police, ali pa zavarovancu samemu po preteku leta 27. aprila 1924. Zavarovanec je plačeval zavarovalne premije do 27. oktobra 1911. Nato je ustavil plačevanje premij in je zahteval polico brez nadaljnjega plačevanja premij za na 5500 K reduciran zavarovani kapital. Ker zavarovalnica ti zahtevi zavarovanca ni hotela ugoditi, je zavarovanec zavarovalnico tožil. Deželno sodišče na Dunaju je njegovo tožbo zavrnilo. Svojo sodbo je utemeljilo deželno sodišče sledeče: Ustmeni dogovor tožnika, zavarovanca, z zavarovalnim potnikom je stvarno popolnoma brezpomenben. Notorično je, da so zavarovalni potniki upravičeni, sprejemati samo zavarovalne predloge, odločitev glede sprejema predlogov zavarovalnih kandidatov pa pristojna edino in samo zavarovalnici sami. Poleg tega je tožnik v tem slučaju v deklaraciji potrdil, da pozna in prizna zavarovalne pogoje, ki so priloženi omenjeni deklaraciji, zato bi moral biti na jasnem, da mu potnik ne more obljubiti avtomatično izpremembo prvotne police v polico z reducirano vsoto zavarovane glavice brez nadaljnjih premij, ker je to v protislovju z deklaracijo določenimi zavarovalnimi pogoji. Končno je zavarovalna pogodba pismena pogodba, pri kateri torej ustmeni dogovori, ki stoje ž njo v nasprotju, ne morejo priti v poštev. — Zavarovanec se je pritožil proti ti sodbi na višje deželno sodišče na Dunaju, ki je po zaslišanju dotičnega zavarovalnega potnika njegovi pritožbi ugodilo in razveljavilo sodbo deželnega sodišča. Svojo razsodbo je utemeljilo višje deželno sodišče sledeče: Prvi sodnik je odklonil zaslišanje zavarovalnega potnika vsled pravnega nazora, da je ustmeni dogovor med zavarovancem in med potnikom za presojo popolnoma brezpomenben. To pa ni pravilno. V svrhu spoznanja prave volje in mnenja tožnika pri sklepu zavarovalne pogodbe, se mora upoštevati tudi vsebina ustnega dogovora med tožnikom — zavarovancem in med zavarovalnim potnikom. Ta prica, zavarovalni potnik, je potrdila, da je izjavila, kot posredovalec, zavarovancu tik pred sklepom zavarovalne pogodbe, da ne more po triletnem plačevanju premij, nobena polica za-

pasti. Iz tega se lahko sklepa, da je sklenil zavarovanec zavarovalno pogodbo le pod tem pogojem in z namenom, da čez tri leta eventualno lahko premeni prvotno polico v reducirano polico brez plačevanja nadaljnjih premij. Tožena zavarovalnica mora smatrati izjave svojih pooblaščenih zastopnikov napram zavarovancem povodom sklepa zavarovalne pogodbe kot za izjave, podane v njenem lastnem imenu. Zavarovalnega potnika, ki sklepa pogodbo, se mora smatrati vsaj za v toliko pooblaščenega, da lahko da v imenu zavarovalnice strankam pojasnila glede določb statuta zavarovalnice, brez katerih bi zavarovanec niti ne mogli vedeti, kako in kako daleč so se zavezali. To velja posebno v slučajih, če so določbe zavarovalnih pogojev težkoumljive, nejasne in v protislovju. Tako protislovje pa vsebujejo določbe tožene zavarovalnice v §§ 8 b in 10. — Proti tej razsodbi dunajskega višjega deželnega sodišča se je pritožila zavarovalnica na najvišji sodni dvor, ki pa je pritožbo zavarovalnice zavrnil in potrdil v celnem obsegu sodbo višjega deželnega sodišča na Dunaju.

Turška glava. Pred okrožnim sodiščem v Libercu se je obravnavalo dne 17. t. m. zelo interesanten slučaj. Obtožen je bil 47letni Fran Havelka iz Velikega Bechara, ki je bil nazadnje prodajalec zelenjave pri Jablancu zaradi oskrumbe mrlja in prestopka orožnega patenta. Dne 3. julija t. l. so zaslišali Havelko v Jablancu pri tem, kako je kazal svojim znancom razne zanimivosti, baje iz balkanske vojne. Med temi zanimivostmi se je nahajal tudi pas s 105 ostrimi patronami in mrtvaška glava. Na vprašanje, kako je prišel do teh stvari, je povedal, da je odšel meseca februarja t. l. kot prostovoljni strežnik na Balkan. Nekoga dne se je izprahajal v bližini Osumgupra ter je videl na polju glavo nekega človeka, najbrže nekega Turka. Stopil je tja in sunil glavo z nogo, nakar se je ta prevrnila. Glavo je vzel za spomin s seboj ter jo je v apnenčevi vodi izkuhal. Glede ostre municije je povedal, da jo je kupil od nekega bolgarskega vojaka, ki se je vrnil iz Turčije. Državno pravdnistvo je bilo mnenja, da je Havelka odsekal pokopanemu mrlju glavo kar tvori pregrešek oskrumbe, glede ostre municije pa je bil Havelka kriv prestopka orožnega patenta. Razen tega pa so našli pri Havelki še 2000 K avstrijskega in bolgarskega denarja ter razne stvari, ki spadajo k opremi vojakov vseh balkanskih armad. Glede denarja se je izkazalo, da si ga je prislužil pri prodajanju sadja, glede drugih stvari pa ni bilo mogoče ovreči njegove trditve, da jih je kupil. Bolgarski denar, pravi, da si je prislužil kot strežnik. Sodišče je Havelko glede oskrumbe oprostilo zaradi prekoračenja orožnega patenta pa obsodilo na 3 dni zapor, ki jih je že odsedel v preiskovalnem zaporu.

Dolžnost družtev je, naznaniti javne obhode.

Mestni svet v Libercih je vložil dne 2. julija 1912 ovadbo, da se je zbral dne 28. junija 1912 Sokol v Libercih pred Sokolskim domom in korakal v vrstah na čelu z zastavo na kolodvor, od koder se je odpeljal v Prago. Za ta javni nastop društva pa Sokol ni dobil od magistrata dovoljenja. Zato predlaga magistrat, da se načelnik Sokola, učitelj Jaroslav T., kaznuje po §§ 3 in 19 društvenega in zborovalnega zakona. Dne 16. julija se je vršila tozadevna sodna obravnavo. Toženi učitelj T. je navedel v svojo obrambo sledeče: S priporočenim pismom z dne 20. junija sem naznanil magistratu odhod. To dokazem z recepisom. Ker pa je bil naslov na ovitku napisan, kar je umevno, v češkem jeziku, je magistrat pismo zavrnil. Pošta je poslala pismo, ker je bil ovitek brez firme, poštnemu ravnatelstvu v Prago, ki je pismo uradno odprlo, da izve naslov oddošiljalca, in ga nato odposlalo društvu nazaj. S tem sem izpolnil svojo dolžnost. Jaroslav T. je to pismo sodišču predložil. Okrajno sodišče v Libercih je učitelja oprostilo iz enostavnega razloga, da je društvo upravičeno prireditelj javne obhode, da je naznanilo tudi ta obhod in da od magistrata ni dobilo prepovedi, kakor tudi ni vedelo, kaj se je zgodilo s pismom. Obtoženec je ravnal v najboljši veri, da je storil vse potrebno. — Oprostilo sodbo je potrdilo tudi deželno vzklicno sodišče. Na pritožbo magistrata pa je kasacijsko sodišče spoznalo, da se je z obema sodbama kršil zakon, in se je postavilo na stališče, da dejstvo, da prireditelj ni dobil nobene prepovedi, še ne opravičuje dobre vere, da je magistrat obhod dovolil, ne da bi izdal za to pismo dovoljenje, katero je glasom zakona za vsako tako prireditev neobhodno potrebno. — V očigled tako

jasno izražene določbe v zakonu dobra vera prireditelja ne igra odločilne vloge.

Razne stvari.

*** Papeževa garda.** Stavka med papeško gardo v Vatikanu se še vedno nadaljuje. Laški listi trdijo, da se je papež sam udal zahtevam svojih gardistov in bo uvedel pri gardi obsežne reforme. Tudi se bo garda izpopolnila zopet na prvotno stanje. Stavkujoči gardisti, ki so grozili ne bodo kaznovani in dobi garda, ki je oborožena sedaj samo z meči zopet popolno opravilo.

*** Nemško nasilje v poljski cerkvi.** Nemška nasilnost napram Slovani ne pozna že nobene meje več. Ni ji svet cerkveni prag, niti družinski prag. V poljski cerkvi v Berlinu je hotela položiti neka deputacija v pričo več tisoč navzočih na spomenik poljskega pisatelja venec, okrašen s trakovi poljske barve. Za to so izvedeli Nemci in so poslali nemudoma v cerkev policaja s pikelhavbo, ki se je vstopil pred oltar in zabranil položiti na spomenik poljski venec. Med množico je nastal silen hrup in le resnim opominom treznih voditeljev poljskih se ima stražnik zahvaliti, da ni letel skozi okno iz cerkve. Ko se je množica nekoliko pomirila, se je umaknila iz cerkve med klici ogorčenja nad nemško sirovino, češ, še v cerkvi uprizarjate nasilja. Zunaj cerkve je čakal demonstrante močan oddelek stražnikov in vojaštva, ki pa niso imeli nobenega opravka, kajti razžaljeni Poljaki so se razšli mirno domov. Popoldne so se zbrali demonstranti zopet v cerkvi in pred cerkvijo. Prišlo je do par spopadov med demonstranti, pri katerih je aretirala nemška policija okoli 20 oseb, med katerimi je bilo tudi več dam odličnih poljskih rodbin.

*** Upor v Vatikanu. — Papeževa švicarska garda se punita.** Kakor smo že poročali, ne gre v Vatikanu v Rimu vse tako, kot bi moralo iti. Na tem velikem ognjišču rimsko - katoliških spletke vrede bolj in poleg raznih intrig in spletke med kardinali in najvišjimi cerkvenimi dostojanstveniki v okolici namestnika božjega, papeža, se je pojavil v zadnjem času odpor celo v vrstah častnih stražarjev vatikanskih, švicarskih najemnikov vojakov, v vrstah znane vatikanske švicarske garde. Tihe, ali vendar zelo obsežne spletke duhovniških krogov sicer ne preskočijo zidov temnega Vatikana, kajti ti boji med duhovniki se dovrše pod tajnstvenim plaščem, ki pokriva cel Vatikan, in ki varuje temen ugled rimske katoliške prestolice. Vrana vrani ne izkljuje oči, in v lastnem interesu skušajo ohraniti vsi ti veliki vatikanski cerkveni politični spletkarji ugled Vatikana, ugled cerkve. Drugače je z najetimi vojaki, s Švicarji. Naveličali so se ti ljudje, dasi so si najno plačani, vednih in neznošnih sekatur raznih vatikanskih funkcijonarjev in so pokazali svojo neveljavo ne samo napram Vatikanu, marveč tudi javno pred celim svetom. Uprli so se raznim kapricam in šikanam vatikanskih funkcijonarjev in ta upor se ostri vedno bolj in bolj. Vatikanska garda, ki bi morala šteti 177 mož, se je skrčila v zadnjem času že na 80 mož. V nedeljo so izročili gardisti svojemu kaplanu spomenico, v kateri zahtevajo od papeža odpravo rednih dnevnih vojaških vaj in dovoljenje, da smejo obiskavati gostilne v bližnjem Borgo. Vrh tega so zahtevali demisijsko polkov. Goessona. V večerajšnjem dnevnem raportu so bili gardisti obveščeni, da je Goesson demisijsko dal in da je bila njegova demisijska sprejeta. Polk.Repond je pozval gardiste, da naj prenehajo z uporom in naj zopet prično z redno službo. Ker se je Repond pri tem preveč razburjal, so ga gardisti po novemnem opominu, da naj se vzdrži psov, napadli in so ga pognali v beg. Kardinal Merry del Val je poročal o teh dogodkih papežu, ki je bil vsled tega silno neprijetno dirnen. Posebno se je papež pritožil, da so se obrnili gardisti za pomoč na zunanji svet in niso varovali tajnosti vatikanske. Kmalu nato so gardiste, izvemši častnike, na polovico razvozili. Pred vsem so jim pobrali vse ostre patrone in brušeno orožje. Gardisti so poslali papežu memorandum, katerega so priobčili tudi v raznih laških listih in v katerem zahtevajo popolno preureditev vatikanske službe ter zagrozili, da se v nasprotnem slučaju odločno upro.

*** Polom nemške alpske ljudske banke v Inomstu.** Pred kratkim smo poročali, da so zaprli v Inomstu predstojnika računskega oddelka gozdarskega ravnatelstva in bivšega vodjo nemške alpske ljudske banke v Inomstu, Kuhna pl. Kuhnfelda, zaradi raznih malverzacij pri omenjeni nemški banki. K ti aretaciji se poroča do nadaljnjega. Ta nemška ljudska

banka se je ustanovila pred osmimi leti in sicer pod navidez jako ugodnimi avspicijami. Vodstvo zavoda so imele odlične politične osebe, kakor državni poslanec dr. Erler, podžupan in deželni poslanec dr. Wenin, občinski svetniki Gradišek, dr. Klingler in Felsmaier in tovarnar Tschoner. To podjetje je izplačalo še lansko leto 5% dividendo, dasi se je že mnogo govorilo o raznih nerednostih. Predsedstvo je dovoljevalo kredit brez ozira na varnost denarja, zakrivilo je napačne vknjižbe in celo ponarejanje podpisov. Ko je bil Kuhnfeld odpuščen, sta se njegova naslednika popolnoma prepričala o resničnosti teh govorov. Kuhnfeld ni samo ponarejal podpisov, marveč je jemal denar samovoljno iz blagajne. Dne 5. julija t. m. se je konstatiral končno javno na občnem zboru primanjkljaj pol milijona kron in se je sklenila likvidacija.

*** Princezinja dela revolucijo.** Ta princezinja je Marija Jožefa, rojena portugalska princezinja, ki se je poročila z bavarskim vojvodo Karlom Teodorjem. Lahko bi bila že pametna, ker je stara mati (je mati sedanje belgijske kraljice). Vojvodinji je prišlo na misel, da se mora sedanji državni red na Portugalskem z revolucijo preobrniti, in kuje napade proti portugalski državi. Hoče svojemu izgnanemu nečaku Manuelu zopet pripomoči do prestola in vsled tega se veže s portugalskimi uporniki. »Münchener Post« piše o tem: Vojvodinja je naložila celo ladjo s strelivom, orožjem, bombami, dinamitom in podrobnimi milimi darovi ter poslala ladjo iz Londona v portugalsko vodovje. Na potu pa je nevihta iznenadila ladjo ter jo zagnala na belgijski breg, kjer je obsedela na peščevju. Dinamitova princezinja je zdaj prosila svojega zeta, belgijskega kralja, naj ji izroči ono, kar je bilo na ladji, ali pa vsaj gotovi denar, ki so ga peljali na ladji za revolucionarje. Bilo je pol milijona frankov. Kralj pa je kot poštenižak z ogorčenjem zavrnil nečedno prošnjo svoje tašče, ker zadeva nasprotuje mednarodnemu pravu. Najznačilnejše pri tem pa je, da revolucionarna princezinja ni sama dala vsega denarja za to podjetje, temveč da je za to zbirala. Pri kom? Gotovo med svojimi znanici, ki so ji po stanu enaki. In tako so zdaj ti krogi kompromitirani.

*** Wilsonov kabinet žurnalistov.** Nemški cesar je nekdan nazval žurnaliste ponesrečene gimnazijste, sedanj predsednik Združenih ameriških držav Woodrow Wilson pa je popolnoma drugače mnenja. O tem priča njegov kabinet v Washingtonu. Bivši rektor v Princetonu, sam plovovit pisatelj, je sestavil svoje ministrstvo na pol iz publicistov. Bryan, državni tajnik, je izdal tednik »Commoner«, mornariški tajnik Danielo izdaja »Relaigh News and Observer«. Tajnik za notranje zadeve Franklin K. Lane je tudi veteran persa. Prej je izdal »Tacoma News«, pozneje je bil dopisnik in reporter. Trgovinski minister je še le pred kratkim izdal knjigo »The New Industrial Day«, v kateri podaja program glede tarifne in industrijske politike. V parlamentu Združenih držav, v katerem je zanimanje za vladno upravo večje nego pri nas, je zelo mnogo poslancev-žurnalistov. Od 27 držav ima vsaka najmanj enega poslanca-žurnalista. Champs Clark je bil žurnalist, poslanec Glass izdaja »News« v Lynchburgu. Tudi diplomatska poslanstva je predsednik Wilson poveril žurnalistom. Walter Hines Page poslanik v Londonu je izdal »Worlds Work« njegov tovariš v Timu Nelson Page je pisatelj, poslanik v Bernu Stowall izdaja »Savannah News« itd. Kakor se vidi, so žurnalisti v ministrski in diplomatski službi prav dobro vporabni. In morda pride čas, ko bo tudi nemški cesar izpremenil svoje mnenje.

*** Učenost nemških profesorjev.** Nemški profesorji so že svetovno znani. In po vsej pravici. Če bi jih ne bilo, polovico humorističnih listov bi ne moglo izhajati. V Heidelbergu je zdaj umrl bivši univerzitetni profesor Trübsche, ki je bil strokovnjak za rimske starine. Enkrat je odkril blizu mesta ostanke rimskih utrd ter začel tam kopati. Od tega časa ni bilo mogoče govoriti z njim. V vsaki črepanji je našel dokaz davnih dob. In to so uporabili dijaki, da napravijo s stari profesorjem šalo. Dali so pri odnotnem izdelovalcu loncev napraviti več loncev nenavadne oblike ter jih ponoči zakopali na onem kraju. In drugi dan so faktično našli delavci te lonce. Profesor Trübsche je tedaj napisal v nemških znanstvenih časopisih dolgevozne članke, v katerih je razlagal, čemu so služile te posode in iz katere rimske dobe da so. Ta šala se je parkrat ponavljala. Vedno so mu dijaki kaj podložili in strokovnjaški nemški profesor je vselej napisal metre dolge razprave. Nekoga dne pa je bila dijaška šola vendarle nekoliko predebeja. Zakopali

so namreč lepo »starorimsko« pipo, ki je imela vzgan sledeči latinski napis: »Julius Caesar svojemu drage-mu profesorju I. H. Trübscheju v prijazen spomin.« Tedaj pa je cela nemški profesor spoznal, pri čem da je, ter šel takoj v pokoj. In pred par dnevi je došlo iz Heidelberga poročilo, da je izvrstni mož odšel tja, kjer je tudi njegov prijatelj Julius Caesar.

*** Posojilo.** V Parizu je pred kratkim umrla gospa Carpeauxova, vdova kiparja, ki je bil ljubimec cesarja Napoleona III. Kiparjeva vdova je kaj rada pripovedovala spomine iz onih časov, najraje pa je pripovedovala, kako je Carpeaux »posodil« cesarju Napoleonu semdinpol franka. Enkrat je bila na dvoru družba, katere se je udeležil tudi njen mož. Z njem pa tudi več njegovih prijateljev, ki so bili zelo presenečeni, ko je cesar, ki je bil kar najboljši razpoložen, prijel kar naenkrat svojega ljubljence Carpeauxa pod pazduho ter ga odvedel k zaupnemu pogovoru v sosedno sobo. Ko se je Carpeaux zopet pojavil v dvorani, so hoteli vsi prijatelji k njemu, da bi izvedeli, kaj je cesar z njim govoril. Kipar je dal prst na usta, boječe pogledal po sobi ter zašepetal, da tega nikdar ne izda. Toda ko so prijatelji vendarle v njega silili, jih je povabil v skrit kotiček, kjer so mu morali s častno besedo obljubiti, da tega ne povedo naprej. Nato je vendarle stvar izdal: »Cesar si je od mene izposodil!« je zašepetal tajnostno. »Kaj da si je?« — »Izposodil od mene denar. Toda, pst! To ne sme nihče izvedeti! K nesreči sem imel s seboj samo petnajst frankov, toda bratovsko sva si jih razdelila.« Toda naj so mu prijatelji že verjeli ali ne, gotovo je bilo, da stvari niso zamolčali, temveč jo hitro naprej povedali, samo da je cesar izvedel. Toda čudno: cesar se ni razjezil, temveč se je odpeljal drugi dan h kiparju, da si v njegovem ateljeju ogleda njegova najnovejša dela. Pri odhodu je veselo rekel: Da ne pozabim, Carpeaux! Danes sem pri denarju, tu imate nazaj onih 7 frankov in pol, kar ste mi včeraj posodili.« Kipar je obstal, kar bi v njega udarila strela, hotel se je izgovarjati, toda cesar je pravil s smehom: »Izborno je to bilo, izborno!« Kmalu bi z Evgenijo počila od smela. Toda nekaj mi morate vendar obljubiti. V svojem lastnem interesu! Drugič mi posodite vendar več!«

Telefonska in brzojavna poročila.

Bratomorna vojna na Balkanu.

Situacijsko poročilo.

Dunaj, 23. julija. Sedaj, ko je Bolgarska ponudila demobilizacijo svoje armade, se zdi, da so mirovna pogajanja zasigurana, zlasti ker so vse velesile edine v tem, da bodo podpirale mirovne želje Bolgarske, kar bo tem lažje uspešno, ker se zdi, da je Srbija že bolj izčrpana, kakor to sama priznava. Pred vsem zahteva kolera mnogo žrtve. Zatrjuje se, da je odpotela Srbija kot svoja delegata Mišića in Pavlovića v Niš. Nastop Turčije se sicer označuje kot resna komplikacija, vendar tega nastopa ni presojati tako katastrofalno, ker so vse velesile edine v obsojbi tega nastopa in ne bodo pristupile, da bi se prevrgla od velesil določena mejna črta Enos - Midia, kar bi moglo imeti za posledico, da bi tudi druge balkanske države ne smatrale londonske pogodbe več za obstoječo. Vsekakor se bo opozorilo Turčijo, ki stoji sedaj navidezno popolnoma pod vplivom armade, na to, da se izpostavlja velikim nevarnostim, če vztraja na svoji politiki. Če in kdaj se bo vršila konferenca na Romunskem, še ni znano. Zdi se, da obstoja sedaj v Srbiji nezadovoljnost z oholim obnašanjem Romunske. Upati pa je, da je ta nezadovoljnost samo mimoidoča.

Petrograd, 23. julija. V splošnem se da konstatirati izboljšanje položaja na Balkanu. Težko pa je vedeti naprej, kako se bodo končala mirovna pogajanja. Če bi nekatere države stavile prevelike zahteve, bodo najbrže posegle velesile vmes, ki bodo pa tudi tedaj nastopale solidarično.

Proti Sofiji.

Belgrad, 23. julija. Ministrski predsednik Pašić je izjavil napram nekemu sotrudniku »Stampe«, da je imel njegov sestanek z Venizelosom namen, ugotoviti odgovor na željo, izrečeno z več strani, da naj zavezniški prizanost Sofiji, da tam ne izbruhne revolucija. Odgovor se je glasil, da je mogoče ugoditi tej želji samo, če se nemudoma prično direktna pogajanja. Obenem je izrekel ministrski predsednik pričakovanje, da bo car Ferdinand, kateremu je situacija najbolj znana, pospešil likvidacijo kritičnega položaja.

Romunski odgovor na bolgarsko noto.

Bukarešta, 23. julija. Romunska vlada je odposlala odgovor na bolgarsko noto, ki precizira 4 točke:

1. Romunska jemlje na znanje, da je Bolgarska privolila odstopiti teritorij s strateško mejo Tutra-kan - Dobrič - Balčik ter se obvezala uvrstiti točke ob ti meji na zahodu in jugozahodu podreli.

2. Romunska jemlje na znanje, da je Bolgarska pripravljena podati garancije za kulturno in narodno avtonomijo Kucovlahov v onih teritorijih, ki bodo po sklenjenem miru pripadali Bolgarski.

3. Romunska soglašala s tem, da se udeležijo po svojih delegatih pogajanj za mir.

4. Romunska akceptira, da se mirovna pogajanja vrše na romunskem ozemlju, istočasno, ko se prične premirje.

Sofija, 23. julija. Romunski odgovor, ki je dospel sredi v Sofijo po udarju tudi, da so romunske čete ustavile prodiranje na onih točkah, kjer so se nahajale 20. julija. Romunski odgovor je napravljen ugoden vtisk, bolgarska vlada upa, da se bo sporazum dosegel v najkrajšem času.

Pogajanja v Nišu.

Dunaj, 23. julija. Listi poročajo, da so se pogajanja, ki so se vršila v Nišu med delegati Bolgarske in zavezniški ustavila. Bolgarski delegati so baje že pri prvi seji izjavili, da jim manjkajo instrukcije, ker niso vedeli, da se bodo pogajali tudi z romunskimi delegati. Bolgari hočejo očitno zavleči potek pogajanj.

Bukarešta, 23. julija. V političnih krogih se zatrjuje, da se želja Turčije, da bi se udeležila mirovnih pogajanj v Nišu in pozneje v Bukarešti, ne bo izpolnila.

London, 23. julija. »Times« poroča iz Aten, da grški krogi dvomijo o poštenosti mirovne volje bolgarske. Bolgari hočejo pridobiti le čas, ter vztrajajo še vedno pri politiki, ki stremi za tem, izzvati intervencijo Rusije oziroma Evrope.

Dunaj, 23. julija. Listi poročajo, da hoče Srbija iz strateških ozirov zahtevati od Bolgarske tudi desni breg reke Timoka z vidinskim okrajem.

Bolgarska zavlačuje pogajanja.

Dunaj, 23. julija. Z merodajne srbske strani se nam poroča, da se je Bolgarska očitno odločila zopet za svojo staro taktiko neodkritosti in nepoštenosti. Istočasno, ko pošilja delegate za pogajanja v premirju, izvajajo bolgarske čete nove napade. Bolgarska vlada pa se med tem v notah na velesile pritožuje nad Srbijo, da ne omejuje pritožbe nad Srbijo, da ne omejuje pritožbe nad Srbijo. Namen te taktike je tako prozoren, da ne bo dosegla nikjer svojega cilja. Srbija in Grška pa nista voljni prenašati še nadalje tako zavlačevanje. Če se bolgarski državniki ne morejo odločiti k odkritemu priznanju poraza, ne bo preostajalo Srbiji in Grški, kakor izvajati vse skrajne in neobhodno potrebne konsekvence.

Dunaj, 23. julija. Srbski ministrski predsednik Pašić je odposlal posebno brzojavko srbskim diplomatičnim zastopnikom pri veleposlaništvih, da sporoče vladam velesil, da Bolgari pričenjajo od predvčerajšnjem sistematično napadati srbske pozicije in srbsko zemljo. Tako napadajo Bolgari pri Pirotu, ter na progah Predejana in Djeper ter so vpadli tudi v okraj Vlasotinci. Z Bolgari v zvezi so tudi številni četasi.

Vojna napoved Turčije. — Tretja balkanska vojna.

Carigrad, 23. julija. Po dolgem ministrskem svetu je bilo sklenjeno uradno napovedati Bolgarski vojno. Turška vojska je dobila zato nalog, da naj ne zasede samo Odrina, marveč naj hitro prekoraci Bolgarsko mejo in vkoraka v notranjost Bolgarske.

Prodiranje Turkov.

Carigrad, 23. julija. Turška glavna armada nadaljuje svoje prodiranje proti Odrinu. Boj, o katerem smo poročali sredi, se je vršil pri Kum-saidu med Muradlijem in Lile Burgasom. Glasom poročila nekega lista, so Turki ujeli pri Kabatiji 9 bolgarskih častnikov in 600 mož. Turki so ujeli tudi dve bolgarski stotniji, ki sta branili Čerkakej. Bolgari imajo v odrinskem vilajetu baje 25.000 mož, ki jih podpirajo številne čete. Bolgari so iz bojazni, da bi mogli Grki napasti Odrin, mesto utrdili proti jugu.

Dunaj, 23. julija. Bolgarsko poslaništvo je dobilo včeraj sledečo brzojavko: Včeraj zvečer je dospel mnogo turških čet pred Odrin. Vlada je zato sklenila, odpoklicati majhno posadko.

Sofija, 23. julija. Do polnoči je bila brzajavna zveza z Odrinom dobila. Zadnje vesti pravijo, da je za-

hteval poveljnik turških čet pred Odrinom predajo mesta. Včeraj dopoldne je dobila bolgarska vlada obvestilo, da je odrinska posadka brez odpora zapustila mesto. Turške ujetnike so bili že prej spravili iz Odrina na Bolgarsko.

Konec sovražnosti.

Dunaj, 23. julija. Iz Belgrada poročajo: Vrhovno poveljništvo je že izdalo povelje, da naj se ustavi vsaka nadaljna akcija in da naj se omeje srbske čete na to, da ohranijo do sedaj zasedene pokrajine. V kratkem je tedaj pričakovati, da se ustavijo vojaške operacije in da se prične demobilizacija, pri čemer naj prične Bolgarska. V Belgradu so mnenja, da je vojna končana.

Belgrad, 23. julija. Kakor se zatrjuje, se ne bodo nehale sovražnosti prej, predno ne bo podpisan preliminarni mir. Jutri ali pojutrišnjem bodo določili vojaški delegati v Nišu strateške meje, nakar bodo prihodnji teden podpisali v Bukarešti ministrski predsedniki preliminarni mir.

Angleška vlada in Balkan.

London, 23. julija. V zbornici je sprožil liberalni poslanec Buxton misel, da naj se pred končno ureditvijo srbskih, bolgarskih in grških mej ugotove želje prebivalstva s plebiscitom pod evropskim vodstvom. Sir Edward Grey pa je odgovoril, da se boji, da politične razmere v onih pokrajinah niso take, da bi bil plebiscit na mestu.

Dogodki v Rodostu.

Carigrad, 23. julija. O dogodkih v Rodostu poročajo sedaj z merodajnega mesta: Ko so Bolgari zapustili mesto, je pridrvelo kakih 50 turških prostovoljcev v mesto ter so pomorili kakih 100 armenskih meščanov in oropali njih hiše in prodajalne. Pokazali so jim jih meščani. — Grozodejstva so se končala šele, ko je regularna konjenica prepodila te prostovoljce. Bolgarski gubernator v Rodostu dr. Ivan Dimitrijevič poroča k temu še sledeče: Turški polkovnik, ki je dospel na čelu kurdijske konjenice, je prvi v mesto, je dal nje in njegove uradnike ujeti. Policijskega šefa v Rodostu, armenskega Bolgara, so konjeniki zabodli, njegovo truplo pa razmesarili. Polkovnik je dal takoj obesiti kakih 20 Armencev, enega Grka in enega Žida, katerih imena so bila zabeležena na »listi izdajic«, ki jo je prinesel s seboj iz Carigrada. Dr. Dimitrijevič in njegove uradnike so imeli izpočetka zaprte, kakor navadne ujetnike, potem pa so jih nastanili na posredovanje ruskega veleposlaništva v enem prvih hotelov v Carigradu. Armenska narodna skupščina je sklenila, objaviti obširno poročilo o zasledovanju Armencev v osmanski državi, da opozore javnost na neznošni položaj Armencev.

Zasedenje Odrina.

Sofija, 23. julija. Uradno se poroča, da so se bolgarske čete umaknile iz Odrina. Nato so zasedle včeraj jutraj turške čete mesto, kjer so počenjale strašne grozovitosti. Prebivalstvo beži v paničnem strahu. Turki ne dajo pardona. Ista usoda je zadela Lozengrad.

Carigrad, 23. julija. V Odrin je prispela konjenica in pehota pod poveljništvom Enver bega. Predno so Turki zavzeli mesto se je vršila kratka krvava bitka. Bolgari so razstrelili municijsko skladišče in nekaj vladnih poslopij. Iz Carigrada je prispel novi odrinski vali hadži Adil s 300 orožniki pod poveljništvom francoskega polkovnika Foultona.

Poročila ubeglih Bolgarov.

Kelmoraj, 23. julija. »Kölnische Zeitung« poroča iz Sofije: Doslej je pribežalo v Sofijo 15.000 bolgarskih rodbin iz pokrajin, ki so jih zasedli Grki. Pustile so dom in imetje ter dospele v Sofijo v največji bedi. Deloma so jih nasanili po šolah. Ubežniki poročajo, da se udeležujejo puščanja in ropanja poleg Grkov tudi bivši turški ujetniki.

Državljanstvo Židom.

Bukarešta 23. julija. V zadnji seji senata je sporočil finančni minister, da dobe vsi židovski vojaki, ki so bili poklicani pod orožje, romunsko državljanstvo. »Adeverul« poroča, da gre za kakih 15.000 mož.

Zadnji boji med Srbi in Bolgari.

Petrograd, 23. julija. Po ljutem boju pri Sv. Nikolaju so srbske čete včeraj ob 8. jutraj zasedle Bielogradčik, kjer jih je prebivalstvo, ki je po večini srbsko, z navdušenjem sprejelo. Istočasno s četami, ki so prodirale izpred Knjaževca, so prispele tudi srbske čete izpred Zaječarja. Srbi so zaplenili v Bielogradčiku 3000 pušk, 32 topov, 17 vozov municije, eno mitraljezo in kompletan lazaret.

Romuni v Ruščuku.

Bukarešta, 23. julija. »Adeverul« poroča, da so bolgarske oblasti v Ruščuku zaradi razširjajoče se nesigurnosti v mestu, zaprosile romunske vojaške oblasti, da mesto zasedejo.

Rusija in grške zahteve.

Pariz, 23. julija. »Figaro« poroča iz Petrograda, da smatra ruska vlada grške mirovne pogoje za nedopustne. Rusija stoji na stališču, da mora biti Kavala bolgarska. Grška se mora zadovoljiti z mejo, ki bi šla pod Seresom do morja zahodno od Kavale.

Rusija in Bolgarska.

Pariz, 23. julija. Iz Petrograda poročajo, da sta se Rusija in Avstrija sporazumeli o skupnem načelu, da Bolgarska ne sme biti uničena.

Bolgarska in preliminarni mir.

Sofija, 23. julija. Bolgarska vlada je naprosila velesile, da naj z ozirom na pričenojajoča se pogajanja o preliminarnem miru, prisilijo Srbijo in Grško, da ustavita takoj vojne operacije.

Car Ferdinand prosi zopet za mir.

Bukarešta, 23. julija. Včeraj popoldne je prispela zopet nova brzajavka carja Ferdinanda na kralja Karla, v kateri prosi car Ferdinand ponovno za mir. Romunski kralj je odgovoril pomirjevalno.

Zavezniki in Romunija.

Bukarešta, 23. julija. Tekom včerajšnjega popoldneva so dospel odgovori Bolgarske in Srbske na zadnje romunske propozicije. Obe državi sprejmeta romunsko stališče, da naj se mirovna pogajanja vrše na romunskih tleh.

Car Ferdinand in njegova rodbina.

Dunaj, 23. julija. »Neues Wiener Tagblatt« se je obrnil na bolgarsko kabineto pisarno glede vesti o carju. Dobil je odgovor, da je kralj in njegova rodbina pri najboljšem zdravju. Kralj je v Sofiji, prestolonaslednik in njegov brat sta pri armadi.

»Rdeči križ«.

Petrograd, 23. julija. Včeraj je odpotoval sanitetni oddelek »Rdečega križa« z 10 zdravniki in 200 posteljami na Bolgarsko.

Kolera.

Belgrad, 23. julija. Vojni poročevalec novosadskega lista »Srpstvo«, dr. Petrovič, je umrl v Skoplju za kolero.

Imenovanje.

Dunaj, 23. julija. Naučni minister je podelil učitelju na učiteljsku za orijentske jezike dr. Rajku Nachtigalu naslov profesorja.

Kriza na Češkem.

Praga, 23. jul. Zadnji poskus finančnega referenta dr. Pinkasa, dobiti novo deželno posojilo, je bil brez uspeha, zato postaja vedno bolj verjetno, da dobi Češka deželno knežjo komisijo. »Cas« poroča, da se ventilira načrt, da bo moral deželni maršal princ Lobkovic odstopiti. Potem je računili tudi z odstopom deželnega odbora ali vsaj večine deželnih odbornikov. Jutri bo dr. Pinkas poročal deželnemu odboru o brezuspešnosti svojih pogajanj. V debati, ki se bo nato vršila, bo najbrže obnoven predlog za odstop deželnih odbornikov. Če se večina deželnih odbornikov za to odloči, stopi vprašanje upravne komisije zopet v ospredje. V čeških krogih pa se zatrjuje, da se bo morda deželnemu odboru posrečilo najeti par milijonov in tako zavleči rešitev čez avgust in september, tako da bi bila takrat vladna naredba aktualna še le v oktobru.

Dunaj, 23. julija. Danes dopoldne se je vršil ministrski svet, ki se je pečal s češko krizo. Udeležila sta se ga tudi Stürgkh in Heindl, ki sta zaprosila za avdienco pri cesarju, ki se vrši jutri popoldne. Pričakovati je važnih ukrepov.

Praga, 23. julija. Poslanci češkega konservativnega veleposredstva so sklenili protiviti se vsakemu nadaljnjemu deželnemu posojilu. Konsekvence tega bo, da bo odstopil deželni maršal princ Lobkowitz in da bodo demisionirali deželni odborniki, nakar bo uveden na Češkem upravni komisariat.

Gališke zadeve.

Dunaj, 23. jul. Gališki namestnik Korytowski je dospel sem ter poročal ministrskemu predsedniku o zadnjih dogodkih v Galiciji in o svojih načrtih. Podrobno je referiral o škodi, ki so jo napravile povodnji in ki zahteva izdatne državne pomoči. Podrlo se je 500 hiš, kar je povzročilo 30 milijonov škoda. Z ozirom na elementarno katastrofo je politično razpoloženje v deželi tako neugodno, da nimajo pogajanja za volilno reformo v najbližjem času nobenega upanja na ugodno rešitev.

Novi režim na Hrvaškem.

Budimpešta, 23. julija. O novem režimu na Hrvaškem se izve: Komisariat ostane začasno kot prehod, ne bo pa obstajal niti dan delj, kakor to zahteva situacija. O pomirjevalnih namelih novega kraljevega komisarja bo javnost v najkrajšem času avten-

tično informirana. Njegova pooblastila niso omejena, duh, v katerem pa bo uporabljal ta pooblastila, je pomirjevalen.

Iš, 23. jul. Baron Skerlec je izjavil po svoji včerajšnji avdienci pri cesarju: Intervju glede mojih namenov je nekoliko težaven. Tem manj se morem opirati na program, ki bi bil v vseh detajlih izgotovljen, ker sem služboval 17 let v Budimpešti ter sem bil le slučajno večkrat v Zagrebu na posetih. Mislim, da ne obstajajo nepremostljive težave za delazmožnost sabora. Z najboljšo voljo prevzemam svojo nalogo in upam, da se bodo razmere na Hrvaškem in v Slavoniji kmalu izboljšale, ker žele na vseh straneh skorajšnji nastop normalnih razmer.

Dunaj, 23. julija. Danes sta izšli cesarjevi lastnoročni pismi glede sprememb na hrvaških državnih mestih. Pismo novemu komisarju Skerlecu se glasi: Na predlog svojega ogrskega min. predsednika vas imenujem za svojega kraljevega komisarja v Hrvaški in Slavoniji in vas pozivljam, da postavite pri popolnem vzdržanju obstoječega državnopravnega stanja med Ogrsko in Hrvaško zopet zaželeno normalno stanje v Hrvaški in Slavoniji. Pričakujem vaših tozadnih svoječasnih predlogov. Istočasno vam podelim čast svojega tajnega svetnika.

Dunaj, 23. julija. Z zanesljivega mesta se nam poroča, da odpotuje novi komisar Skerlec v najbližjih dneh na Dunaj. Vodilna sekcija načelnika pri hrvaški vladi dr. Unkelhäuser in dr. Brošan bosta podala svojo demisijsko. Za prvega sekcijskega šefa bo imenovan zloglasni Milan Accurti. Skerlecova era pomeni ero čistega hrvaštva, je tedaj strogo srbofobska.

Baron Cuvaj.

Iš, 23. julija. Cesar je podelil bivšemu komisarju Cuvaju ogrsko baronstvo.

Zvišanje rekrutnega kontingenta.

Budimpešta, 23. jul. V ogrskih vladnih krogih se izjavlja, da se bodo pogajanja glede zvišanja rekrutnega kontingenta prihodnje dni nadaljevala in da se bo skupna ministrska konferenca sredi avgusta bavila s to zadevo. Po dosedanjih dispozicijah se bo predložil definitivni sklep obeh vlad najbrže koncem septembra delegacijam na Dunaju. Rekrutiranje se bo izvršilo to leto v polnem obsegu in končni obračun, ki naj se izvrši v normalnih letih že v avgustu, se bo najbrže preložil. Kakor se zatrjuje, podpira grof Berhtold predloge vojne ministra Krobatina, ki zahteva takojšno zvišanje rekrutnega kontingenta obeh domobranskih formacij za 50.000 mož. V najnovejšem času se je pojavil tudi predlog z ozirom na nezadostna stanovanja in z ozirom na obširno pomanjkanje dalje službe podčastnikov zvišanje rekrutnega kontingenta izvesti v dveh ali več etapah. Z vojaške strani se proti temu ugovarja, češ da ima takojšno enkratno zvišanje pred vsem storišči, da bi bilo vpoklicanje rezervistov starejših letnikov v doseg zvišanja mirovnega stanja pri obsejnih korih nepotrebno, kar bi s polovično odredbo ne bilo dosegljivo.

Eksplodirala smodnišnice na Steinfeldu.

Dunaj, 23. jul. Na Steinfeldu je eksplodirala smodnišnica štev. 50. O eksploziji ni mogoče izvesti ničesar natančnega. Baje je bilo ubitih devet-najst oseb.

Dunajsko Novomesto, 23. julija. Eksplozija se je izvršila v objektu 50 municijske tovarne. Objekt je zletel ves v zrak. Na mestu ubit je bil samo en delavec, 20 delavcev je težko ranjenih. Nekaterim je porgalo ude. Obrat je ustavljen.

Revolucija na Kitajskem.

Petrograd, 23. julija. S Kitajskega prihajajo vedno bolj vznemirjajoče vesti. Revolucija se vedno bolj širi. V Pekingu pričakujejo skorajšno prodiranje južne armade proti Pekingu, Izreka se bojozen, da bodo morale velesile reagirati na dogodke na Kitajskem.

Sangaj, 23. julija. Vlada si je zagotovila lojalnost mornarice s tem, da je sklenila z bankami, ki reprezentirajo skupino petih velesil, pogodbo zaradi rednega plačevanja moštva.

Peking, 23. julija. Južni kavez razglasila razglašala nad upornimi provincijami prekri sod ter zagotavlja inozemcem varnost.

Revolucija v Mehiki.

Mehika, 23. julija. Revolucionarji so zasedli v soboto zvečer po hudem boju Tuxpan. Ameriška vojna ladja »Luisiana« je zapustila Veracruz ter se odpeljala v Tuxpan.

Gospodarstvo.

— Otvoritev pristanišč Varna in Balčik za trgovski promet. C. kr. trgovsko ministrstvo je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da sta pristanišči Varna in Balčik za trgovski ladijski promet zo-

pet odprti. Za vse ladje je pogoj, da dotle, da se mine odstranijo, pričakujejo pred pristaniščem v Balčiku na kažipotno ladjo v ta namen, da jih vodi skozi pas min.

— Mestna hranilnica v Kranju je ravnokar razposlala računski zaključek za 20. upravo leto od 1. januarja do 31. decembra 1912. Iz poročila je razvidno, da se je hranilnica navzlic plošni denarni krizi in navzlic vojni nevarnosti ohranila na višku. V preteklem poslovnem letu 1912 je imela skupnega čistega dobička 30.490 K 90 h — za 10.174 K 32 h več nego v letu 1911. Skupni denarni promet leta 1912 je znašal 5.120.939 K 78 h. Hranilne vloge so znašale koncem leta 1912. 5.166.396 kron 65 vin. Ta vsota je naložena na 5921 vložnih knjižicah, katerih vsaka je povprečno vredna 872 K 55 vin. Na hipoteknih posojilih je izplačala hranilnica tekom preteklega poslovn. leta 395.060 K, tako da iznašajo hipotekna posojila koncem leta 1912 3 milijone 576.574 K 62 vin. Stanje občinskih posojil je znašalo koncem leta 1912. 455.027 K 33 vin., stanje menic 2900 K, stanje efektov 744.876 K 80 vin. Splošni rezervni sklad je iznašal koncem leta 1912. lepo vsoto 325.123 K 65 vin. Iz tega je razvidno, da je hranilnica v Kranju navzlic neugodnemu gospodarskemu stanju lepo napredovala. Dobro misel je imelo tudi ravnateljstvo te hranilnice, da je predložilo računskim zaključkom, ki jih je razposlala, oziroma razdala, važno brošuro »Varnost hranilnih vlog za časa vojne.« S tem hoče hranilnica enkrat za vselej pojasniti vlagateljem, da so hranilne vloge tudi za časa vojne popolnoma varne. Priporočati bi bilo, da bi tudi drugi denarni zavodi v tem oziru posnemali mestno hranilnico v Kranju ter enkrat za vselej poučili vlagatelje, kar bi bilo nedvomno v interesu ne samo vlagateljev, marveč tudi denarnih zavodov kot takih.

Hmelj.

(Poročilo osrednjega odbora zveze hmeljarskih društev Srednje Evrope z dne 15. julija 1913.)

Tudi v prvi polovici meseca julija smo imeli hladno in deževno vreme; vsled tega in osobito zaradi mrzlih noči ni mogla hmeljska rastlina v rasti napredovati. Sedaj smo imeli štiri tople in solčne dni in upati je, da se bodo pri nadaljnjem ugodnem vremenu še slabi nasadi nekoliko popravili, zlasti zaradi tega, ker je v zemlji zadosti mokrote. Ušivost hmeljskih nasadov na Češkem, osobito pa v okolici Zateca, Oustja in Duba, se še ni zmanjšala in se najdejo nasadi, katere so uši popolnoma uničile; vsled tega bo deško pridelalo letos precej manj hmelja kakor lansko leto in celo manj, kakor v normalnih letih. Precejšnji del hmeljskih nasadov je pa lep in bode pri ugodnem vremenu dal tudi normalno množino hmelja.

Moravsko, Štajersko, Galicija in Zg. Avstrija kažejo srednje leto, Ogrsko nekoliko boljše stanje hmeljske rastline. Avstrijsko-ogrska monarhija bode potemtakem pridelala le srednje veliko hmelja.

Glavni hmeljski okoliš Nemškega cesarstva — Bavarsko — ima precej ugodno stanje hmeljske rastline in se pričakuje več kot srednje velika letina; rastlina je tu zdrava in brez mrčesa in se pri ugodnem vremenu še lahko precej poboljša. Vitemberško in Badensko pričakuje tudi le srednje letine, medtem ko je stanje hmeljske rastline v Alzaciji slabo. Isto velja za Belgijo in Francijo.

Na Češkem, v Alzaciji in Belgiji so hmeljarji po marljivem škropljenju oteli marsikateri hmeljski nasad, kateri bode dal še lepo letino.

Poročila iz Anglije in Amerike zlasti zaradi tega niso ugodna, ker nasade nadleguje mrčes in jih žuga uničiti; vsa situacija je v nekaterih okoliših celo kritična. Amerika bode komaj toliko hmelja pridelala, kakor lani.

Dasi smo še 4—6 tednov pred obiranjem hmelja in dasi je vse odvisno še od vremena, vendar se že danes lahko reče, da svetovni hmeljski pridelek ne bode prevelik in da se bode pri najugodnejšem vremenu zlasti zaradi tega komaj dosegla polovica normalne letine, ker je bilo vreme takrat skrajno neugodno, ko je hmelj dobival in nastavljal cvetne bučke. Letino posameznih dežel danes ceniti po številkah, je pre zgodaj.

Vsled neugodnega upanja na novo letino so tudi cene na zateškem polju poskočile na 190 K in celo na 200 K za 50 kg. Isto se poroča tudi iz Norimberga. Zaloga starega hmelja je v Zlatcu in Norimbergu prav neznatna, dasi se je lani povsod pridelalo mnogo hmelja.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne Tiskarne«.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Srbske ranjence«: Avgust Petrič, uradnik »Mestne hranilnice ljubljanske« 5 K, Ivan Verbič, Podčelo - Vrhnika 5 K in ga. Ivanka Kováč, Podčelo - Vrhnika 2 K. Skupaj 12 kron.

Živelci nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 17. julija: Jakob Pretnar, mestni učitelj, 56 let.

Dne 18. julija: Terezija Dimc, posestnica, 74 let.

Dne 21. julija: Ivana Lenarčič, žena delavca, 25 let.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem izganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolešči utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvor. založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati Moll-ov preparat, znanamovan z varnostno znamko in podpisom.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **Seydlin**.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 23. julija 1913.

Termin.		
Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	11-56
Pšenica za april 1914.	za 50 kg	12-09
Rž za oktober 1913.	za 50 kg	9-09
Oves za oktober 1913.	za 50 kg	8-31
Koruzna za julij 1913.	za 50 kg	8-24
Koruzna za avgust 1913.	za 50 kg	8-13
Koruzna za maj 1914.	za 50 kg	7-34

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodoma 1 krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh proizvajalnih zdravil, medic. ml., medicinal. vin, špohljalit, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubl. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi danajske borze 23. julija 1913

Malobesni papirji.	Denar	Blagovna
40% majeva renta	81-60	81-80
40% srebrena renta	85-20	85-40
40% avstr. krona renta	81-90	82-10
40% ogr.	80-95	81-15
40% kranjsko deželno posojilo	—	94-50
40% k. o. češke dež. banke	85-25	86-25
Srečke.		
Srečke iz l. 1860 1/2	436—	448—
„ 1864	640—	650—
„ tiske	280-10	290-10
„ zemeljske I. izdaje	277—	287—
„ II.	248-95	258-50
„ ogrske hipotečne	231—	241—
„ dun. komunalne	472—	482—
„ avstr. kreditne	472—	482—
„ ljubljanske	63-25	67-25
„ avstr. rdeč. križa	52-50	56-50
„ ogr.	31-00	35—
„ bazilika	26—	30—
„ turške	227-50	230-50
Polnole.		
Ljubljanske kreditne banke	415—	420—
Avstr. kreditnega zavoda	619-25	620-25
Dunajske bančne družbe	506-50	507-50
Južne železnice	122-25	123-25
Državne železnice	693—	694—
Alpine-Montan	910-25	911-25
Češke sladkorne družbe	335—	337—
Zivnostenske banke	261-25	262-25
Valute.		
Cekini	11-42	11-47
Marka	118—	118-30
Frankl	95-75	95-95
Lire	93-25	93-45
Rublj.	253—	253-75

Meteorološko poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
22.	2. pop.	735-7	21-0	sl. jvzh.	pol oblak.
„	9. zv.	734-9	17-6	sr. jug	oblačno
23.	7. zj.	731-5	14-6	sl. jzh.	„

Srednja včerajšnja temperatura 17-2° norm. 19-9°. Padavina v 24 urah 2-6 mm.

Albert Organo, brivec in posredovalec za starine in posvetstva v Ljubljani, Franca Jožefa cesta št. 1

Edini pooblaščen posredovalec

za starine za vso deželo, preskrbi tudi cele zbirke, obenem pa tudi posreduje pri prodaji posestev. 2248

Povabilo na žegnanjski bob

kakor po stari navadi ali semenj, ki bo v nedeljo, 27. t. m. pri Plankarju brez vsake vstopnine V hladni senci na semnju se bodo prodajala razna pristna vina, sveže pivo, piščanci, race ocvrte in pečene kakor tudi mrzla jedila. Ples po domače na podu.

Najljubdeje se priporoča 2581

Josip Plankar, gostilničar na Dolenjski cesti.

Hiša na prodaj!

V prijaznem kraju na Dolenjskem, kjer je 5 razredna šola in okrajni zdravnik, v bližini železniške postaje in farne cerkve, se prodaja iz proste roke radi obile posesti dobro zidana

nova hiša

poleg nje obsežen vrt, ob katerem teče mirna voda. Hiša je pripravna za vsake vrste obrti ali trgovino pa tudi za gospode v pokoju. Cena in plačilo po dogovoru. — Naslov se izve pri uprav. »Slov. Naroda«. 2532

1995 Prva domača tovarna

omar za led Simona Praprotnika v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

Prevzemajo se vsa v stavbno in pohištveno : mizarstvo spadajoča : dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo. Velika zaloga gostilniških okroglih miz. Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštino prosto.

Zahvala. Slavno ravnateljstvo „Prve češke“ v Pragi.

Moram Vam biti hvaležna za Vaše človekoljubno, do svojega ljudstva sočutno ravnanje, ko ste mi izplačali celo zavarovano vsoto takoj po smrti mojega blagopokojnega soproga gospoda Ivana Dovgan, gostilničarja iz Kozine, čeravno je bil zavarovan na življenje komaj štiri mesece.

Vsakomur bom priporočala, naj se posluži za svoje življenjsko zavarovanje edinole »Prve češke« splošne delniške družbe za zavarovanje na življenje v Pragi. 2577

V KOZINI, dne 21. julija 1913.

Ana Dovgan, l. r. vdova.

Najboljša in najzdravejša barva za lase in brado

je dr. Drallea „MERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli Ljubljana, Pod Trančo št. 1. Lasne kito, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in teatralne potrebštine itd.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin **baizam** Risa Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. **Komeny, Košice 1, Postfach 12/64 0 grako**

Redka prilika! Redka prilika! Dobro ohranjen kratek 2582

glasovir

se ceno proda na Radeckega cesti 2/1.

Uvezna trdka za čaj išče

zastopnika za Kranjsko

Ponudba oz. naslov naj se odda pod „E. W.“ pri vratarju v hotelu Union. 2580

Pozor! Pozor!

Vsled preselitve oddajam svojo dobro idočo

trgovino z meš. blagom

Treba je le nekaj tisoč kron drugo pa na obroke. Ker je bodočnost zasigurana, iščem samo resne in poštene kompetente. Trgovina se nahaja v bližini mesta Ljubljane in sicer na eni najbolj obljubljenih cest. Ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „Srečna bodočnost št. 3000/2584“.

Trgovska oprava

(za špecerijsko trgovino) skoro popolnoma nova (ker le kratek čas rabljena)

se takoj proda.

Več se izve pri trdki 2439

A. Krisper, Ljubljana, Mestni trg.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. 257

Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

S prvim avgustom 1913 se odda za več let v najem

lep, svetel lokal,

primeren za pisarno, na Miklošičevi c. poleg justične palače.

Poizvedbe samo: **Miklošičeva** cesta 18, III. nadstropje. 2634

Renomirana pivovarna 2511

išče zastopnika

za Idrjo in okolice ter Dolenjsko pod zelo ugodnimi pogoji. Gostilničarji z dobrimi zvezami in prostorom za ledenico imajo prednost. — Ponudbe pod „Stalen zaslugek“ na uprav. : ništvo »Slovenskega Naroda«. :

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev samo 8 K frko. Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila so me poverili, naj velik odstavek čevljev mnogo pod izdelovalnimi stroški spravim v denar. Prodajam torej vsakomur 2 para modrih in 2 para črnih čevljev na trakove, usnje rjavo ali črno, galoš. z zbitimi podplati, veleelegantni, najnovejša oblika, velikost po številkah. Vsi 4 pari samo 8 K. Razpošiljanje po povzetju. 2583

S. Urbach, izvoz čevljev, Krakov št. 61.

Zamena dovoljena, tudi denar nazaj.

M. U. Dr.

Avgust Levicnik

ordinira do 25. avgusta t. l.

vsa ponedeljek in petek 2567

od 9. do 12. dopoldne.

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. del. bol.

Sobna oprava

se zaradi odpotovanja 2487

cené proda na Poljanski cesti : št. 41, I. nadstropje, levo. :

Pokoj s celým zaopatrením u intel. české rodiny v Lublani hledá slečna. Lask. nab. s udáním ceny pod zn „Česká kuchyně“ rest. hlavní pošta. : 2547

Prav dober 2207

klavir

(železna konstrukcija) se zaradi pomanjkanja prostora proda prav poceni.

Krakovska ulica št. 19.

Krojaška obrt v Ljubljani

se proda 2570

z vso opremo, pod nabavno ceno, m. promet K 1000 — 1500. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Akviziterje sprejme

pod najugodnejšimi pogoji zavarovalnica.

Ponudbe pod: „Sijajna bodočnost 2529“ na upravništvo »Slov. Naroda«.

Psica

tri mesece stara, takozvani „špic“, je 18. julija zjutraj zginila. Kdo jo dobi, jo naj odda v Celju, Ljubljanska cesta 24. (dr. Sernečeva vila.) 2573

Hiša

s 3 lepimi stanovanji, 2 leti stara, z vodovodom in lepim vrtom ob periferiji, toda še v mestu Ljubljani, proti jugu ležeča se ugodno proda. — Eventuelno se zamenja za malo posvetstvo v okolici. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 2514

Sprejme se 2539

trgovski pomočnik

dober železninar, (le taki se naj oglasijo) pri Franu Pleck, trgovina s špecerijskim, železnim in materialnim blagom v Ribnici, Kranjsko.

P. n.

Udano podpisani se usojam vljudno javiti, da stanujem od 15. julija 1913

na Sv. Petra cesti št. 43 in da bom 2489

masaže ter operacije kurjih oces

opravljal na svojem domu, kakor tudi izven doma ter se potrudil p. n. strankam v vsakem oziru kar najvestnejše postreči.

Operacija kurjega očesa na mojem domu K — 60. Operacija kurjega očesa izven doma. K 1-40. Z velespoštovanjem **Josip Blenerth**

Priznana ona izmed najboljših naravnih

na ogljikovi kislini najbogatejših slatin je

Marijin vrelec.

Po zdravniških izpovedbah učinkuje kot pitna in zdravilna voda proti žledodnim in črevesnim bolečinam kakor tudi proti pljučnemu katarju; zelo priporočljiv je za vsakogar, ki trpi na slabi prebavi in zaprtju. V dokaz izborne kakovosti je veliko število po: : : hvalnih in priznanih pism. : : :

Glavna zaloga: 2517

trdka Leskovic & Meden

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 1.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša predobra skrbna soproga, oziroma mati, gospa

Zofija Kolšek

po kratki bolezni danes ob pol 2. uri popoldne nagloma v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage se vrši v sredo 23. t. m. ob 1/45. uri popoldan.

Prosi se tihega sožalja. 5285

LAŠKI TRG, dne 21. julija 1913.

Dr. Josip Kolšek, odvetnik soproga.

Josip in Vladimir Kolšek, dijaka, sinova.

Zahvala.

Za vse prisrčno dokaze odkritega sočutja, ki so mi došli povodom smrti mojega iskreno ljubljene soproga, gospoda

Leopolda Čerina

gostilničarja in posestnika

se tem potom kar najprisrčneje zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem od blizu in daleč.

Posebno zahvalopa sem dolžna č. duhovščini, pred vsem domačemu župniku g. Janko Petriču za vse tolažilne obiske v času bolezni, nadalje sem dolžna zahvalo slav. gasilnim druž. iz Štepanje vasi in Bizovika, slav. telov. društvu „Sokol“ iz Štepanje vasi, slav. podružnici C. M. družbe iz Štepanje vasi, nadalje slav. pevskemu zboru »Ljubljanski Zvon« za prekrasno, v srce segajoče petje. Dalje se zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev kakor tudi vsem nosilcem vencev. Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej.

Štepanja vas, dne 23. julija 1913.

Zalujoča soproga.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Brez posebnega obvestila.

Alojzij Berdavs

poseljnik v Predstrugi — Dobrépolje

Milka Berdavs roj. Rus

poročena.

2579

Žibnica — Dobrépolje, — dne 23. julija 1913.

Vodne elevatorje

(črpalnice na vrtilu)
za vodnjake
črpalnice
za vodo, ročni in
strojni obrat,
motorje,
na veter, topli
zrak, plin, petro-
leji in bencin
Izdeluje najceneje
L. K. Rudolf
c. kr. dvor. tat. v Pitsu.

Resna ženitna ponudba!

Trgovec, star 38 let, želi znanja s trgovsko naobraženo gospico ali vdovo brez otrok, s premoženjem čez 10.000 K v svrhu takojšnje ženitve ter prevzetje dobro idočje trgovine v prijaznem in lepem primorskem mestu. Cenj. dopisi do 31. t. m. pod „Resnost 38/2548“ na uprav. »Slov. Naroda«.

2548

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi 2387 fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5. Temnica na razpolago. Zunanja naročila z obratno pošto. — Zahtevajte cenike!

Velika zaloga najmodernejših slaničnikov.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fazonah in v veliki izbiri

IVAN SOKLIČ.

24

Pristni Panama-slaničniki od 9 K do 50 K. 21

V občini Zgor. Šiška se razpisuje

2576

služba tajnika

Nastop s 1. avgustom 1913. Mesečna plača 80 K. Prošnje je vložiti do 29. jul. 1913.

Županstvo Zgornja Šiška.

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Šelenburgova ulica 5.

874

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje za dobavo premoaga za leto 1914, event. za leta 1914, 1915 in 1916 na dan 11. avgusta konkurenčno razpravo.

Ponudbe za to dobavo se morajo najkasneje

2552

do 12. ure dopoldne gori omenjenega dne

vposlati c. kr. tobačni tovarni.

Popolna vsebina razglašja, kateri se tuuradno lahko vpogleda, se nahaja v uradni »Laibacher Zeitung«.

C. kr. tobačna tovarna.

Ljubljana, dne 16. julija 1913.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana (južni kolodvor).

Odhod.

6-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osební vlak na Škofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

1-30 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-48 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trzica, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trzica, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trzica, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-00 zvečer. Osební vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Škofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

9-16 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana (južni kolodvor).
Odhod na Kamnik: **7-32, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).**
Prihod iz Kamnika: **6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).**

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Radioaktivno termalno kopelišče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C., ki daje vsak dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem, izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in **močvirne kopeli**. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava**. 1178

Edna posebnost
likerja je

Zdravnik želodca

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles

šivalni stroji

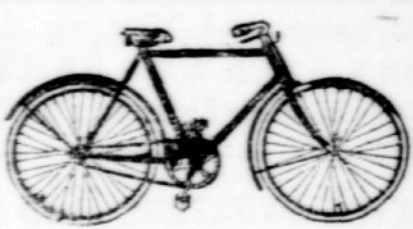
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji

„ADLER“

Pletilni stroji

vseh velikosti.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 43

Velika zaloga suhih vencev.

izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fondii okroglo 1.000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.